

سیستم قرائت خودکار
کنتور با استفاده
از شبکه مش ZigBee

Melec.ir

اردیبهشت ۱۳۹۰

فهرست مطالب

فصل اول: تکنولوژی بی‌سیم ZigBee با استفاده از تراشه XBee PRO Series 2

۲	استاندارد IEEE 802.15.4 و Zigbee
۴-۱-۲	پیاده سازی عملی
۴-۱-۲-۱	معرفی تراشه XBee PRO Series2
۴-۲-۱	نرم افزار X-CTU
۷	
فصل دوم: قرائت از راه دور کنتورهای دیجیتال با استفاده از شبکه های مش ZigBee	
۱۱	
۱۲-۱	معرفی روش قرائت خودکار کنتور
۱۳-۲	کنتور دیجیتال Elster A220 و نرم افزار AlphaSET
۱۷-۲-۳	روش AMR پیشنهادی
۱۹-۲-۳-۱	طراحی و پیاده سازی سخت افزار
۱۹	الف- بخش فرستنده
	ب- بخش نقاط مرکزی
۲۳	پ- بخش گیرنده
۲۴-۲-۳-۲	طراحی و پیاده سازی نرم افزار
۲۴	الف- برنامه میکروکنترلر در مدار بخش گیرنده
۳۱	ب- نرم افزار سیستم AMR
۳۹-۲-۳-۳	نتایج پیاده سازی پایلوت

← مواردی که در گزارش به صورت Hyperlink می باشد، به فایل های مربوطه در CD گزارش ارجاع داده شده است.

Melec.ir

فصل اول:

تکنولوژی بی‌سیم ZigBee با
استفاده از تراشه XBee PRO
Series 2

۱-۱- استاندارد IEEE 802.15.4 و Zigbee

استاندارد IEEE 802.15.4 پروتکل و ارتباط بین وسایل را از طریق مخابرات رادیویی بی سیم در یک شبکه شخصی PAN تعریف می کند. این استاندارد در باند فرکانسی ISM (صنعتی، علمی و پزشکی)، ۸۶۸ MHz در اروپا، ۹۱۵ MHz در آمریکا و ۲/۴ GHz جهانی قرار می گیرد. هدف ایجاد استاندارد با پیچیدگی بسیار پایین، هزینه بسیار پایین، مصرف توان بسیار پایین و نرخ داده پایین برای ارتباط بی سیم بین وسایل ارزان است. استاندارد از روش دستیابی CDMA/CA استفاده می کند و توپولوژی های Mesh و ستاره را پشتیبانی می کند. حداکثر نرخ داده خام ۲۵۰kbps است که اثر نیازمندی های کنترل و اتوماسیون صنعتی متعدد را برای ارتباط بی سیم برآورده می سازد.

در حالیکه استاندارد IEEE 802.15.4 لایه فیزیکی و پروتکل های MAC را مشخص می کند، پروتکل های لایه های بالاتر توسط این استاندارد پوشیده نمی شود. اتحادیه ZigBee سازمانی از شرکتهای صنعتی است که تکنولوژی های مبتنی بر استاندارد IEEE 802.15.4 را ترفیع می دهد و مجموعه مشخصات پروتکل های سطح بالای مبتنی بر استاندارد IEEE 802.15.4 را منتشر می سازد. تکنولوژی ZigBee می تواند در کاربردهای مختلف صنعتی، ساختمانی، پزشکی، تجاری و غیره استفاده شود.

تکنولوژی ZigBee توپولوژی های شبکه مختلفی دارد که شامل ستاره (Star)، خوشه (Cluster Tree) و Mesh (Mesh) می باشد. این توپولوژی های مختلف در شکل ۱-۱ نشان داده شده اند. سه نوع Device در هر شبکه Mesh ZigBee وجود دارد که عبارتند از:

Coordinator: در هر شبکه تنها یک Coordinator وجود دارد که وظیفه ذخیره سازی اطلاعات مربوط به شبکه را بر عهده داشته و همچنین مسیر بهینه انتقال اطلاعات بین دو نود را تعیین می کند.

Router: یک واسط برای انتقال اطلاعات بین نودها می باشد. **End Device:** کمترین عملکرد را در شبکه دارد و تنها می تواند با یک Router و یا با Coordinator ارتباط برقرار کند و قادر نیست اطلاعات را بین نودهای همسایه انتقال دهد.

ویژگی اصلی شبکه Mesh که آن را از سایر توپولوژی ها متمایز می سازد این است که در این توپولوژی علاوه بر ارسال و دریافت اطلاعات بی سیم توسط هر نود، Router می تواند به عنوان یک واسط برای انتقال اطلاعات بین نودهای همسایه به کار رود. بدین ترتیب در شبکه Mesh بی سیم یک پکت داده مسیر خود را به سمت مقصد نهایی پیدا کرده، از نودهای میانی با لینکهای ارتباطی مطمئن عبور می کند. سایر ویژگی های مطلوب شبکه Mesh ZigBee شامل موارد زیر است:

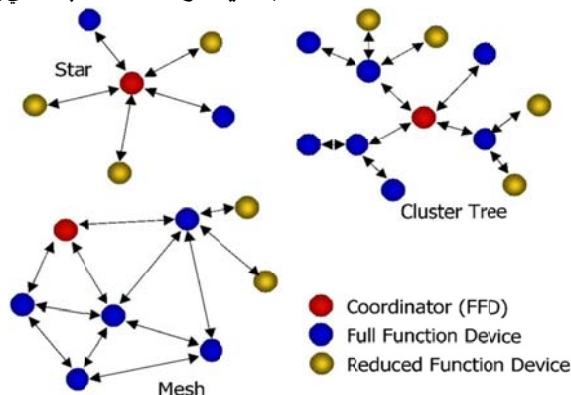
۱- اگر یک نود به هر دلیلی (نظیر ورود تداخل RF قوی) دچار مشکل شود، پیام به طور خودکار از طریق مسیرهای دیگر به سمت مقصد هدایت می شود.

۲- فاصله بین نودهای بی سیم می تواند کوتاه شود. اینکار کیفیت لینک بین نودها را به میزان قابل توجهی افزایش می دهد، بدون اینکه توان ارسالی هر نود افزایش یابد.

۳- به سادگی با اضافه کردن نودهای تکرار کننده در میان شبکه، می‌توان برد را گسترش داد، redundancy را افزود و اطمینان کلی شبکه را بهبود بخشید.

۴- یک شبکه مش قابل گسترش است و می‌تواند صدها یا هزاران نود را در برداشته باشد. استاندارد ZigBee تا ۶۵۵۳۶ نود شبکه را پشتیبانی می‌کند.

بر اساس ویژگی‌های فراهم شده و همچنین امنیت بالای شبکه در تکنولوژی ZigBee (تکنولوژی ZigBee از الگوریتم AES ۱۲۸ بیتی استفاده می‌کند)، شبکه مش ZigBee در کاربرد قرائت خودکار کنتورها (AMR: Automatic Meter Reading) بسیار مناسب می‌باشد.

شکل ۱-۱- توپولوژی‌های مختلف شبکه در تکنولوژی ZigBee

۱-۲- پیاده سازی عملی

برای پیاده‌سازی عملی این استاندارد بی‌سیم، تراشه‌های متنوعی از سازندگان مختلف در دسترس می‌باشد. تراشه‌ای که در شرکت مورد استفاده قرار گرفته است، XBee PRO Series2 ساخت شرکت MaxStream می‌باشد. مختصری به این تراشه پرداخته می‌شود و اطلاعات بیشتر را می‌توان در [دیتا شیت این تراشه](#) یافت.

۱-۲-۱- معرفی تراشه XBee PRO Series2

این تراشه را در شکل ۱-۲ مشاهده می‌کنید. این تراشه را به سادگی می‌توان در Starter Kit مربوطه قرار داد و با استفاده از پورت USB و یا RS232 (بسته به نوع Starter Kit) به کامپیوتر متصل نموده و آن را پیکربندی نمود.

شکل ۱-۲- تراشه XBee PRO Series2 و Starter Kit آن

این تراشه را می‌توان در دو حالت Transparent و API برنامه‌ریزی کرد. در حالت Transparent تراشه به صورت یک خط سریال عمل کرده و هر داده‌ای به پایه D_in آن ارسال شود را به صورت بی‌سیم ارسال می‌کند و اطلاعات RF دریافتی را به پایه D_Out انتقال می‌دهد. در حالت API که به دلیل برتری آن بر حالت Transparent در اغلب کاربردها مورد استفاده قرار می‌گیرد، اطلاعات در یک پکت با فرمت مشخص ارسال و دریافت می‌گردد. این پکت نوع عملکرد تراشه را تعیین می‌کند که می‌تواند تنظیم پارامتر، ارسال داده، دریافت داده و ... باشد. در هر یک از این دو حالت این تراشه می‌تواند به صورت Coordinator، Router و یا End Device برنامه‌ریزی گردد. به هنگام تشکیل یک شبکه ZigBee حتماً لازم است تنها یک Coordinator در شبکه وجود داشته باشد و سایر XBee‌ها بسته به نوع عملکردشان باید Router یا End Device باشند. ساختار هر پکت بسته به نوع عملی که قرار است صورت پذیرد، متفاوت می‌باشد. ساختار کلی هر پکت API به صورت زیر می‌باشد:

مطابق این شکل، هر پکت API با 0x7E شروع می‌شود، پس از آن طول پکت، داده‌های مربوط به هر پکت و در نهایت نیز Checksum که به صورت (۸ بیت اول جمع بایتهای پس از طول پکت - 0xFF) می‌باشد، قرار می‌گیرد. در میان این پکت‌ها، ۴ پکت AT Command، Response، Transmit Request و Receive Packet پرکاربردتر و حائز اهمیت می‌باشد که به آن‌ها پرداخته می‌شود.

۱- AT Command

این دستور برای ست کردن و یا قرائت پارامترهای تراشه به کار می‌رود. به عنوان مثال پکت زیر برای ست کردن پارامتر NJ (Node Join Time) به کارگرفته می‌شود. لازم به ذکر است که هر نوع پکتی با یک شماره در قسمت Frame Type مشخص می‌شود و به عنوان مثال این شماره برای پکت AT Command، 0x08 می‌باشد.

Frame Fields		Offset	Example	Description	
A P I P a c k e t	Start Delimiter	0	0x7E		
	Length	MSB 1	0x00	Number of bytes between the length and the checksum	
		LSB 2	0x04		
	Frame-specific Data	3	0x08		
		Frame Type			
		Frame ID	4	0x52 (R)	Identifies the UART data frame for the host to correlate with a subsequent ACK (acknowledgement). If set to 0, no response is sent.
		AT Command	5	0x4E (N)	Command Name - Two ASCII characters that identify the AT Command.
		6	0x4A (J)		
	Parameter Value (optional)			If present, indicates the requested parameter value to set the given register. If no characters present, register is queried.	
	Checksum	7	0x0D	0xFF - the 8 bit sum of bytes from offset 3 to this byte.	

۲- AT Command Response

در جواب هر AT Command، تراشه یک پاسخ ارسال می‌کند. در جواب برخی از AT Command‌ها نظیر ND (Node Discovery)، که برای کشف آدرس یک نود مورد استفاده قرار می‌گیرد، چند پکت ارسال می‌گردد.

Frame Fields		Offset	Example	Description	
A P I P a c k e t	Start Delimiter	0	0x7E		
	Length	MSB 1	0x00	Number of bytes between the length and the checksum	
		LSB 2	0x05		
	Frame-specific Data	Frame Type	3	0x88	
		Frame ID	4	0x01	Identifies the UART data frame being reported. Note: If Frame ID = 0 in AT Command Mode, no AT Command Response will be given.
		AT Command	5	'B' = 0x42	Command Name - Two ASCII characters that identify the AT Command.
			6	'D' = 0x44	
	Command Status	7	0x00	0 = OK 1 = ERROR 2 = Invalid Command 3 = Invalid Parameter	
Command Data			Register data in binary format. If the register was set, then this field is not returned, as in this example.		
Checksum		8	0xF0	0xFF - the 8 bit sum of bytes from offset 3 to this byte.	

Transmit Request – ۳

Frame Fields		Offset	Example	Description	
A P I P a c k e t	Start Delimiter	0	0x7E		
	Length	MSB 1	0x00	Number of bytes between the length and the checksum	
		LSB 2	0x16		
	Frame-specific Data	Frame Type	3	0x10	
		Frame ID	4	0x01	Identifies the UART data frame for the host to correlate with a subsequent ACK (acknowledgement). If set to 0, no response is sent.
			MSB 5	0x00	
		64-bit Destination Address	6	0x13	Set to the 64-bit address of the destination device. The following addresses are also supported: 0x0000000000000000 - Reserved 64-bit address for the coordinator 0x000000000000FFFF - Broadcast address
			7	0xA2	
			8	0x00	
			9	0x40	
			10	0x0A	
			11	0x01	
			LSB 12	0x27	
		16-bit Destination Network Address	MSB 13	0xFF	Set to the 16-bit address of the destination device, if known. Set to 0xFFFF if the address is unknown, or if sending a broadcast.
			LSB 14	0xFE	
		Broadcast Radius	15	0x00	Sets maximum number of hops a broadcast transmission can occur. If set to 0, the broadcast radius will be set to the maximum hops value.
		Options	16	0x00	Bitfield of supported transmission options. Supported values include the following: 0x20 - Enable APS encryption (if EE=1) 0x40 - Use the extended transmission timeout for this destination Enabling APS encryption decreases the maximum number of RF payload bytes by 4 (below the value reported by NP). Setting the extended timeout bit causes the stack to set the extended transmission timeout for the destination address. (See chapter 4.) All unused and unsupported bits must be set to 0.
RF Data	17	0x54	Data that is sent to the destination device		
	18	0x78			
	19	0x44			
	20	0x61			
	21	0x74			
	22	0x61			
	23	0x30			
24	0x41				
Checksum	25	0x13	0xFF - the 8 bit sum of bytes from offset 3 to this byte.		

با استفاده از این دستور می‌توان دیتای مورد نظر را در قالب یک پکت RF به مقصد خاص (یک ZigBee دیگر با آدرس مشخص) ارسال نمود. برای ارسال اطلاعات به کلیه XBeeها در یک شبکه آدرس ۶۴

بیتی مقصد را باید 0x000000000000FFFF قرار داد. آدرس Coordinator را به دو صورت می‌توان مشخص کرد. در روش اول آدرس ۶۴ بیتی را برابر 0x0 و آدرس ۱۶ بیتی را برابر 0xFFFE قرار می‌دهیم. در روش دوم با دانستن آدرس ۶۴ بیتی واقعی Coordinator، در قسمت آدرس ۶۴ بیتی این را قرار داده و آدرس ۱۶ بیتی Coordinator را 0x0000 قرار می‌دهیم. در سایر ارسال‌ها در صورتیکه آدرس ۱۶ بیتی دانسته شده باشد، قرار دادن آن در پکت عملکرد را بهبود می‌بخشد در غیر این صورت در قسمت آدرس ۱۶ بیتی 0xFFFE (دانسته نشده) قرار داده می‌شود.

۴- Receive Packet

هنگامی که XBee یک پکت RF دریافت کند، این پکت با فرمت زیر به UART می‌فرستد.

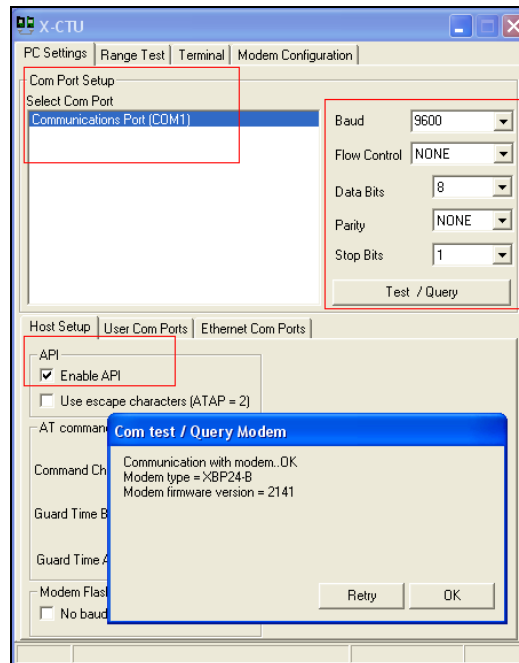
	Frame Fields	Offset	Example	Description	
A P P a c k e t	Start Delimiter	0	0x7E		
	Length	MSB 1	0x00	Number of bytes between the length and the checksum	
		LSB 2	0x11		
	Frame Type	3	0x90		
	64-bit Source Address	MSB 4	0x13	64-bit address of sender. Set to 0xFFFFFFFFFFFFFFFF (unknown 64-bit address) if the sender's 64-bit address is unknown.	
			5		0xA2
			6		0x00
			7		0x40
			8		0x52
			9		0x2B
		LSB 10	0xAA		
	16-bit Source Network Address	MSB 11	0x7D	16-bit address of sender	
		LSB 12	0x84		
	Receive Options	13	0x01	0x01 - Packet Acknowledged 0x02 - Packet was a broadcast packet 0x20 - Packet encrypted with APS encryption 0x40 - Packet was sent from an end device (if known)	
	Received Data		14	0x52	Received RF data
			15	0x78	
			16	0x44	
			17	0x61	
			18	0x74	
	19	0x61			
Checksum		20	0x0D	0xFF - the 8 bit sum of bytes from offset 3 to this byte.	

برنامه‌ریزی XBee، ارسال و دریافت پکت از طریق آن، با استفاده از نرم‌افزار X-CTU که برای تراشه‌های Xbee توسط شرکت MaxStream نوشته شده است، انجام می‌گیرد. در بخش بعدی به این نرم‌افزار پرداخته می‌شود.

۱-۲-۲- نرم‌افزار X-CTU

این نرم‌افزار را می‌توان از سایت www.digi.com دانلود کرده و به سادگی نصب نمود. در ادامه مختصری به نحوه کار با این نرم‌افزار پرداخته می‌شود. برای اطلاعات بیشتر می‌توان به [راهنمای X-CTU](#) مراجعه نمود. با استفاده از این نرم‌افزار می‌توان یک XBee خام را برنامه‌ریزی کرد، پارامترهای یک XBee برنامه‌ریزی شده را تغییر داد، پکت‌های داده را از XBee ارسال کرده و نهایتاً پکت‌های دریافتی را مشاهده نمود.

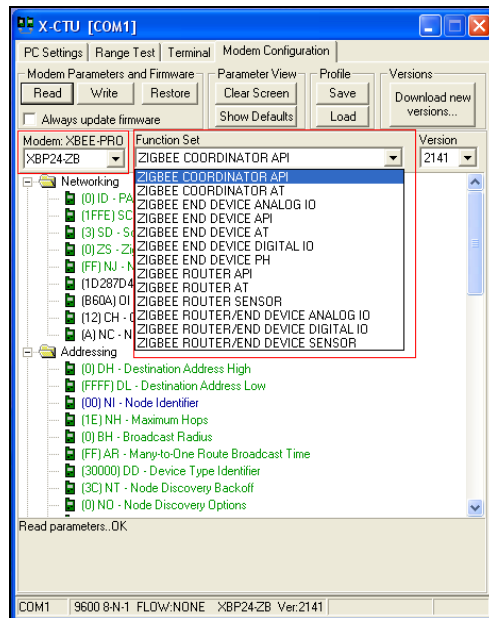
برای ارتباط با یک XBee با استفاده از نرم افزار X-CTU باید XBee را با استفاده از این نرم افزار شناسایی کرد. بدین جهت پس از باز کردن X-CTU روی تب PC Setting کلیک کرده و در قسمت Com Port Setup پورتهای که XBee با آن متصل است را انتخاب میکنیم. پس از آن پارامترهای ارتباط سریال از جمله Baud Rate و ... را در مطابق شکل ۱-۳ در سمت راست پنجره X-CTU تعیین کرده و Enable API را فعال میکنیم. سپس روی گزینه Test/Query کلیک میکنیم. با این کلیک، X-CTU مطابق شکل ۱-۳، XBee را شناسایی میکند. برای ادامه لازم است در پنجره شناسایی XBee روی Ok کلیک نماییم.

شکل ۱-۳- ارتباط با XBee با استفاده از نرم افزار X-CTU

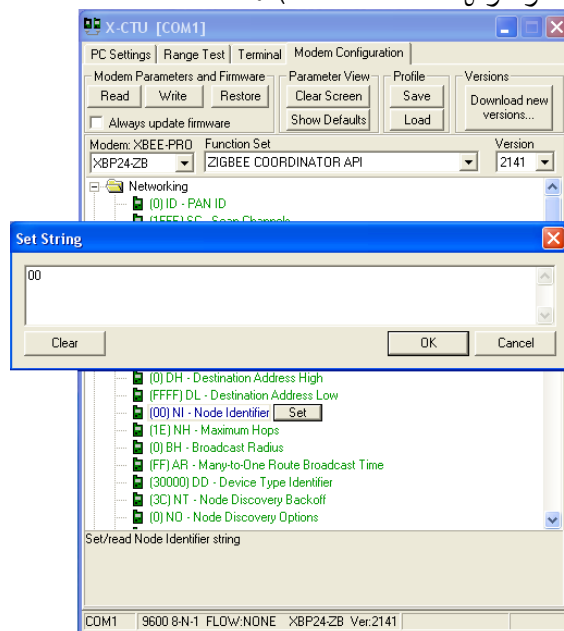
برنامه ریزی XBee و یا قرائت پارامترهای آن در تب Modem Configuration انجام میشود. در صورتیکه XBee از قبل برنامه ریزی شده باشد با کلیک بر روی Read تنظیمات آن مشخص میگردد. در صورت نیاز به برنامه ریزی XBee لازم است مراحل زیر انجام گیرد (شکل ۱-۴):

- ۱- نوع XBee مورد استفاده در قسمت Modem تعیین میگردد (برای XBee PRO Series 2 نوع آن XBP24-ZB میباشد.)
 - ۲- نوع کاربری XBee، نظیر Coordinator API در قسمت Function Set تعیین میگردد.
- پس از تعیین این دو پارامتر بر روی گزینه Write کلیک کنید تا این تنظیمات بر روی XBee نوشته شود. این تنظیمات در صورت قطع تغذیه نیز بر روی XBee باقی خواهد ماند.

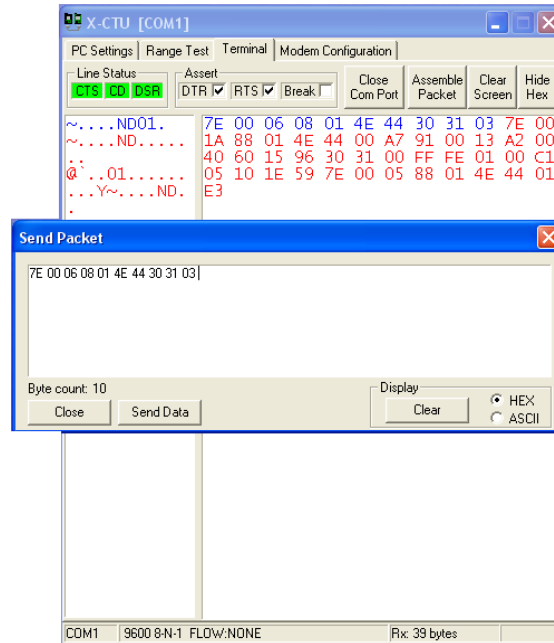
شکل ۱-۴- برنامه ریزی XBee و مشاهده پارامترهای آن

در تب Modem Configuration کلیه پارامترهای مربوط به XBee قابل تنظیم است. این پارامترها بسیار متنوع هستند در اینجا به عنوان نمونه به تنظیم یکی از پرکاربردترین آن‌ها یعنی Node Identifier پرداخته می‌شود. هر XBee دارای یک آدرس IEEE ۶۴ بیتی یکتا می‌باشد. در ارتباطات بین نودها لازم است آدرس هر نود دانسته شده باشد. از آنجایی که ثبت آدرس ۶۴ بیتی کلیه نودها دشوار می‌باشد می‌توان به هر XBee یک شناسه نود (Node Identifier) تخصیص داده و در ارتباطات بین نودها از این شناسه برای کشف آدرس ۶۴ بیتی نود و ارتباط با آن استفاده کرد (نحوه انجام این کار در ادامه گزارش آمده است).

شکل ۱-۵- تغییر پارامترهای XBee

برای تنظیم این پارامتر با کلیک بر روی آن، مطابق شکل ۱-۵ گزینه set کنار آن نشان داده می‌شود که با کلیک روی این گزینه می‌توان شناسه مورد نظر را به آن اختصاص داد. به عنوان نمونه در شکل ۱-۵ به Coordinator، شناسه 00 اختصاص داده شده است. پس از تغییر هر پارامتری جهت ثبت این تغییرات روی XBee لازم است بر روی گزینه write کلیک نمایید.

شکل ۱-۶- ارسال پکت و مشاهده پکت دریافتی

برای ارسال یک پکت داده و یا مشاهده پکت داده دریافتی مطابق شکل ۱-۶ از تب Terminal استفاده می‌شود. برای مشاهده معادل هگزادسیمال پکت‌های ارسالی و دریافتی لازم است روی گزینه Show Hex در گوشه سمت راست کلیک نمایید. در این صورت هرگاه پکتی توسط XBee متصل به کامپیوتر دریافت گردد در قسمت سمت راست معادل هگزادسیمال آن و در قسمت سمت چپ معادل ASCII آن نمایش داده می‌شود. برای ارسال یک پکت لازم است بر روی گزینه Assemble Packet کلیک کرده و پس از نوشتن کل پکت با کلیک بر روی Send Data مطابق شکل ۱-۶ پکت را ارسال نمایید. به عنوان نمونه در شکل ۱-۶ پکت Node Discovery که با استفاده از آن آدرس ۶۴ بیتی نود مقصد با دانستن Node Identifier آن کشف می‌شود، به یک نود با Node Identifier=01 ارسال شده (پکت آبی رنگ) و در جواب پاسخ آن نود و در نتیجه آدرس ۶۴ بیتی آن یعنی 00 13 A2 00 40 60 15 96 دریافت شده است (پکت قرمز رنگ).

Melec.ir

قرائت از راه دور کنتورهاي ديجیتال با استفاده از شبکه- هاي مش ZigBee

۲-۱- معرفي روش قرائت خودکار کنتور

در حال حاضر □ کنتورهاي برق، آب و يا گاز با مراجعه ماهانه
مأمور به محل نصب □ کنتورها قرائت می شود. با توجه به اين □ ه

اغلب □نتورها در داخل منازل شخصی نصب هستند، اگر مصرف □ننده در خانه نباشد مأمور نمی تواند مصرف مشترک را قرائت □ند. عدم رضایت برخی مشتر□ین در مورد ورود مأموران قرائت □نتور به داخل منازل شخصی، استخدام نیروی انسانی، عدم امکان اندازه گیری مصرف لحظه ای مشتر□ین و در نتیجه عدم امکان مدیریت توزیع توان از دیگر مشکلات روش موجود است. به منظور رفع این مشکلات تلاشهایی برای قرائت هوشمند □نتور (AMR) در جهان در حال انجام است.

روش قرائت هوشمند کنتورها عبارت از فن آوری خود □ار جمع آوری اطلاعات از کنتورهایی چون کنتور دیجیتال آبی، برق و یا گاز، انتقال آن داده ها به مرکز برای تجزیه و تحلیل آن داده ها و صدور صورت حساب برای مشترکان می باشد.

تکنولوژی اندازه گیری هوشمند قادر است مصرف انرژی و دیگر پارامترهای اندازه گیری را ذخیره کرده و در فواصل زمانی دلخواه گزارش دهد. این قرائت زمان واقعی به مصرف کنندگان این امکان را می دهد که از میزان مصرف انرژی و هزینه پرداختی به طور لحظه ای مطلع شوند و مصرف انرژی خود را متناسب با آن بخصوص در ساعات اوج مصرف کاهش دهند. از طرفی در مراکز انرژی علاوه بر کاهش هزینه های ناشی از حذف نیاز به قرائت دستی کنتورها، اطلاعات زمان واقعی از چگونگی مصرف انرژی و در نتیجه امکان مدیریت توزیع توان فراهم می شود.

۲-۲- کنتور دیجیتال Elster A220 و نرم افزار AlphaSET

در پیاده سازی پایلوت AMR از کنتور Elster A220 استفاده شده است که در ادامه مختصری به ویژگی های آن پرداخته می شود. این کنتور امنیت بسیار بالا، دقت زیاد و ساختار تعرفه بندی جامعی دارد که مناسب برای اندازه گیری مصارف خانگی می باشد. این کنتور امکان گزارش دهی لودپروفایل را تا ۴۲۰ روز در اختیار قرار می دهد.

ارتباط با این کنتور از طریق یک پورت نوری مطابق با استاندارد IEC61107 (با همان IEC62056-21) میسر می باشد. این پورت نوری از یک طرف بر روی پورت نوری کنتور قرار گرفته و از طرف دیگر به پورت سریال کامپیوتر متصل می گردد و سپس توسط یک نرم افزار تحت ویندوز به نام alphaSET می توان کنتور را برنامه ریزی و پیکربندی کرده و مقادیر اندازه گیری شده را قرائت نمود. این کنتور دربرگیرنده دامنه وسیعی از داده های امنیتی (اطلاعات حفاظت شده)، همراه با شاخص های نشان دهنده و تاریخ وقوع آن می باشد. این موارد شامل:

- شمارش دفعات معکوس شده
- مجموع انرژی برگشتی
- نمایش دهنده کارکرد معکوس
- ساعات کارکرد دستگاه
- تعداد دفعات قطع برق
- ساعات خارج بودن دستگاه از مدار (استفاده غیر مجاز از برق)
- دفعات برنامه ریزی دستگاه

- امکان نمایش صورت حسابها (محاسبه نوبتهای صدور قبض)
 - دفعات ریست (Reset) دستگاه (صفرکردن)
 - زمان و تعداد برداشتن پوشش ترمینال
- این کنتور در شکل ۱-۲ نشان داده شده است و برای اطلاعات بیشتر در مورد آن می‌توانید به [دیتاشیت کنتور](#) مراجعه نمایید.

شکل ۱-۲- کنتور Elster A220 و کابل پرت نوری برای ارتباط سریال با آن

در ادامه مختصری به نرم افزار alphaSET پرداخته می‌شود. این نرم افزار بسیار گسترده بوده و در ادامه تنها نحوه قرائت رجیسترهای آن شرح داده می‌شود. برای مطالعه بیشتر می‌توان به [کتابچه این نرم افزار](#) مراجعه نمود. برای قرائت رجیسترهای کنتور توسط alphaSET لازم است مراحل زیر انجام گردد:

۱- پس از باز کردن نرم افزار پنجره Select User-Profile ظاهر می‌شود که در آن مطابق شکل ۲-۲ الف لازم است Meter Reader انتخاب گردد.

۲- پس از باز شدن صفحه اصلی نرم افزار در تب Meter مطابق شکل ۲-۲ ب گزینه Read Register انتخاب گردد.

۳- مقادیر مربوطه قارئ شده و مانند شکل ۲-۳ در جدولی شامل Identifier، Quantity و Explanation نشان داده می‌شود.

جهت پیاده سازی سیستم قرائت خودکار کنتورها لازم بود از جزئیات پکتهای مبادله شده بین کنتور و پورت سریال کامپیوتر مطلع گردیم. بدین جهت به هنگام اجرای نرم افزار alphaSET نرم افزار Serial Port Monitor را اجرا نمودیم تا پکتهای مبادله شده در پورت سریال کامپیوتر را به ما نشان دهد. شکل ۲-۴ جزئیات این پکتهای را نمایش می‌دهد.

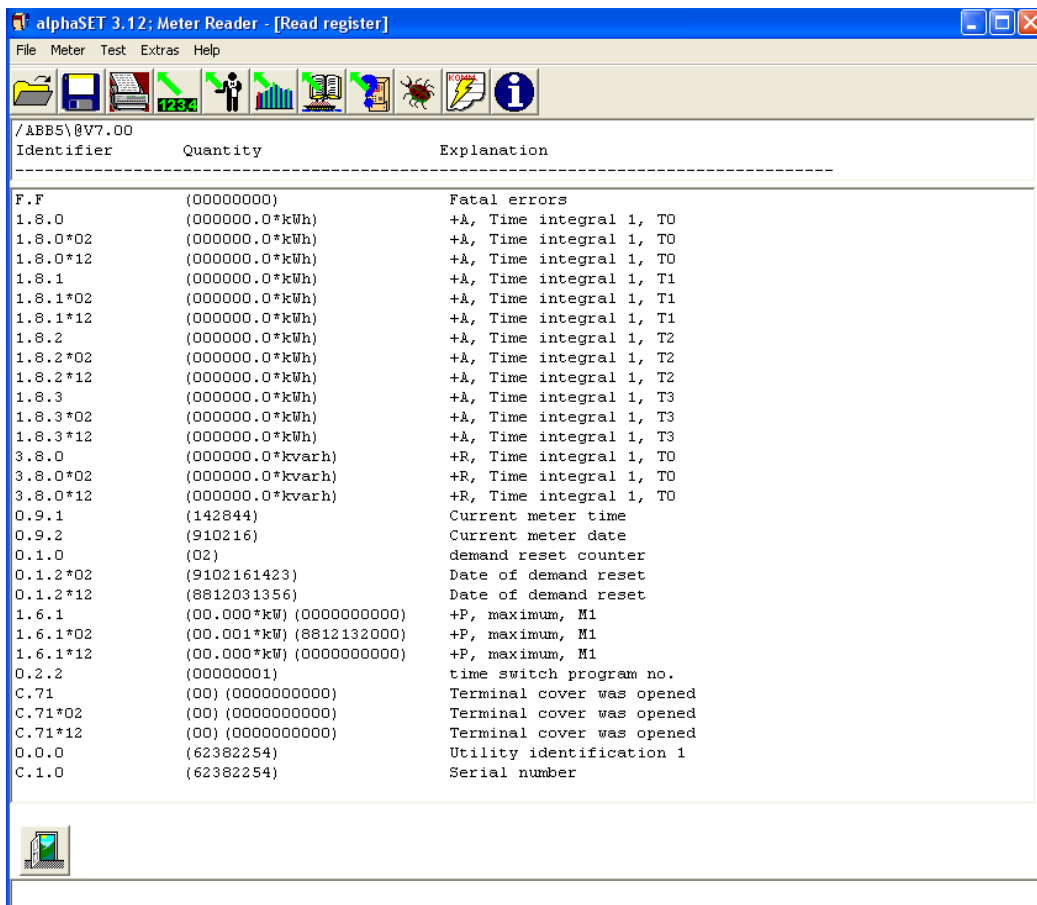

(ب)

(الف)

شکل ۲-۲- ورود به نرم افزار alphaSET جهت قرائت رجیسترهای کنتور

شکل ۲-۳- نتیجه قرائت کنتور با نرم افزار alphaSET


```

Port opened by process "alphaSET.exe" (PID: 3188)
Request: 5/5/2012 2:44:48 PM.40064
2F 3F 21 0D 0A /?!..
Answer: 5/5/2012 2:44:49 PM.29064 (+0.8906 seconds)
2F 41 42 42 35 5C 40 56 37 2E 30 30 20 20 20 20 /ABB5\@V7.00
20 20 20 20 20 0D 0A ..
Request: 5/5/2012 2:44:49 PM.94664 (+0.2031 seconds)
06 30 35 30 0D 0A .050..
Answer: 5/5/2012 2:44:50 PM.46264 (+0.5156 seconds)
02 46 2E 46 28 30 30 30 30 30 30 29 0D 0A .F.F(00000000)..
31 2E 38 2E 30 28 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 1.8.0(000000.0*k
57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 30 2A 30 32 28 30 30 Wh)..1.8.0*02(00
30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 2E 38 0000.0*kWh)..1.8
2E 30 2A 31 32 28 30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B .0*12(000000.0*k
57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 31 28 30 30 30 30 Wh)..1.8.1(00000
30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 31 2A 0.0*kWh)..1.8.1*
30 32 28 30 30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 68 29 02(000000.0*kWh)
0D 0A 31 2E 38 2E 31 2A 31 32 28 30 30 30 30 ..1.8.1*12(000000
30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 32 28 0.0*kWh)..1.8.2(
30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 000000.0*kWh)..1
2E 38 2E 32 2A 30 32 28 30 30 30 30 30 30 2E 30 .8.2*02(000000.0
2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 32 2A 31 32 28 *kWh)..1.8.2*12(
30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 000000.0*kWh)..1
2E 38 2E 33 28 30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 .8.3(000000.0*kW
68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 33 2A 30 32 28 30 30 30 h)..1.8.3*02(000
30 30 30 2E 30 2A 6B 57 68 29 0D 0A 31 2E 38 2E 000.0*kWh)..1.8.
33 2A 31 32 28 30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 57 3*12(000000.0*kW
68 29 0D 0A 33 2E 38 2E 30 28 30 30 30 30 30 30 h)..3.8.0(000000
2E 30 2A 6B 76 61 72 68 29 0D 0A 33 2E 38 2E 30 .0*kvarh)..3.8.0
2A 30 32 28 30 30 30 30 30 30 2E 30 2A 6B 76 61 *02(000000.0*kva
72 68 29 0D 0A 33 2E 38 2E 30 2A 31 32 28 30 30 rh)..3.8.0*12(00
30 30 30 2E 30 2A 6B 76 61 72 68 29 0D 0A 30 0000.0*kvarh)..0
2E 39 2E 31 28 31 34 32 38 34 34 29 0D 0A 30 2E .9.1(142844)..0.
39 2E 32 28 39 31 30 32 31 36 29 0D 0A 30 2E 31 9.2(910216)..0.1
2E 30 28 30 32 29 0D 0A 30 2E 31 2E 32 2A 30 32 .0(02)..0.1.2*02
28 39 31 30 32 31 36 31 34 32 33 29 0D 0A 30 2E (9102161423)..0.
31 2E 32 2A 31 32 28 38 38 31 32 30 33 31 33 35 1.2*12(881203135
36 29 0D 0A 31 2E 36 2E 31 28 30 30 2E 30 30 30 6)..1.6.1(00.000
2A 6B 57 29 28 30 30 30 30 30 30 30 30 30 30 29 *kW)(0000000000)
0D 0A 31 2E 36 2E 31 2A 30 32 28 30 30 2E 30 30 ..1.6.1*02(00.00
31 2A 6B 57 29 28 38 38 31 32 31 33 32 30 30 30 1*kW)(8812132000
29 0D 0A 31 2E 36 2E 31 2A 31 32 28 30 30 2E 30 )..1.6.1*12(00.0
30 30 2A 6B 57 29 28 30 30 30 30 30 30 30 30 30 00*kW)(0000000000
30 29 0D 0A 30 2E 32 2E 32 28 30 30 30 30 30 0) ..0.2.2(0000000
30 31 29 0D 0A 43 2E 37 31 28 30 30 29 28 30 30 01)..C.71(00)(00
30 30 30 30 30 30 30 29 0D 0A 43 2E 37 31 2A 00000000)..C.71*
30 32 28 30 30 29 28 30 30 30 30 30 30 30 30 02(00)(0000000000
30 29 0D 0A 43 2E 37 31 2A 31 32 28 30 30 29 28 0)..C.71*12(00)(
30 30 30 30 30 30 30 30 30 30 29 0D 0A 30 2E 30 0000000000)..0.0
2E 30 28 36 32 33 38 32 32 35 34 29 0D 0A 43 2E .0(62382254)..C.
31 2E 30 28 36 32 33 38 32 32 35 34 29 0D 0A 21 1.0(62382254)..!
0D 0A 03 4C ...L
Port closed

```

شکل ۲-۴- نتیجه مونیاتور کردن پورت سریال هنگام قرائت کنتر با alphaSET

بر اساس نتایج حاصل از مونیاتور کردن پورت سریال پکتهای ارسالی به کنتر و دریافتی از آن به صورت زیر می باشد:

ویژگی های پورت سریال در ابتدای قرائت به صورت زیر است:

- Baud rate: 300 bits/sec
- Data bits: 7
- Parity: even

ابتدا نرم افزار با ارسال پکت زیر روی کنتر sign on می کند:

بایت ارسالی	2F	3F	21	0D	0A
کاراکتر معادل بایت	/	?	!	\r	\n
توضیح	Start character	Request command	End character	Completion characters	

در پاسخ به این ارسال، کنتر به صورت زیر پاسخ می دهد:

بایت	2F	41	42	42	35	5C	40	56	37	2E
------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ارسالی											
کاراکتر معادل بایت	/	A	B	B	5	\	@	V	7	.	
توضیح	Start character	Manufacturer identification			Baud rate	Identification characters					
بایت ارسالی	30	30	20	20	20	20	20	20	20	20	20
توضیح	Identification characters										
بایت ارسالی	0D	0A									
توضیح	Completion characters										

سپس نرم افزار پکت زیر را جهت درخواست قرائت به کنتور ارسال می‌کند:

بایت ارسالی	06	30	35	30	0D	0A
کاراکتر معادل بایت	.	0	5	0	\r	\n
توضیح	Ack character	Protocol control	Baud rate	Mode control	Completion character	

سپس نرم افزار ۳۰۰ms صبر می‌کند، سرعت را به ۹۶۰۰bits/sec تغییر داده و پاسخ کنتور را که همان مقادیر رجیسترهاست، دریافت می‌کند.

۲-۳- روش AMR پیشنهادی

در روش پیشنهادی برای قرائت هوشمند کنتور از شبکه مش بی سیم zigbee استفاده می‌شود که نسبت به ساختارهای رایج از جهات مختلف برتری دارد. ویژگی‌هایی نظیر مصرف توان بسیار پایین، امنیت بالای شبکه، قابلیت اطمینان بالا، انعطاف پذیری، قابلیت گسترش، استفاده از باند فرکانسی آزاد، ارتباط با برد نسبتاً کوتاه، سازماندهی، شکل دهی و التیام خودکار شبکه، هزینه کم، سهولت نصب و ... این تکنولوژی را برای مدیریت و کارایی انرژی ایده آل می‌سازد.

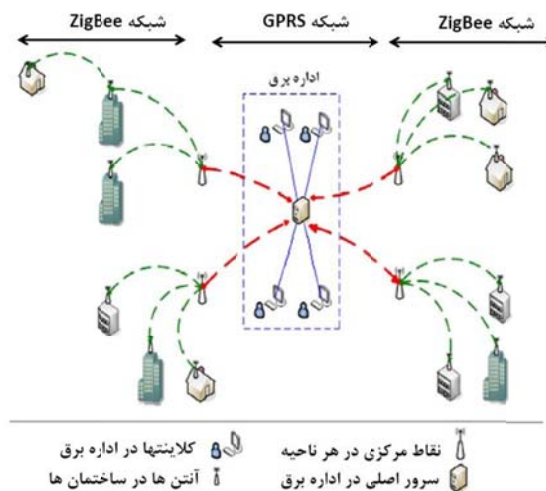
سیستم پیشنهادی از ارتباط بین نودهای AMR در شبکه های مش بهره می‌گیرد تا داده ها را به مراکز جمع آوری بفرستد. برساند. از آنجایی که کنتورها در مناطق مسکونی از هم دور نیستند، هر نود AMR قادر است داده ها را از طریق ارتباط بی سیم با برد نسبتاً کوتاه با واسطه نودهای همسایه اش به طرف مرکز جمع آوری داده بفرستد.

برخی از مهمترین مزایای روش پیشنهادی عبارتند از:

- عدم استفاده از نیروی انسانی و دخالت دستی در امر قرائت کنتور

- امکان قرائت لحظه ای □نتورهای دیجیتالی برق به صورت، روزانه ، هفتگی و ماهانه و یا هر در هر فاصله زمانی □مارفرما بخواهد. سامانه یاد شده قابل تنظیم و برنامه ریزی می باشد. (این سامانه می تواند در□نتورهای دیجیتالی آب و گاز نیز □اربرد داشته باشد)
 - اطمینان □امل از امنیت و صحت اطلاعات دریافتی ناشی از قرائت و جلوگیری از خطاهای انسانی
 - قرائت چندین کنتور، مثلاً در یک مجتمع مسکونی تنها با یک ماژول Zigbee می توان اطلاعات تمامی کنتورهای مجتمع را دریافت کرد
 - انتقال اطلاعات قرائت □نتور ها به صورت اتوماتیک به سامانه مرکزی با دقت و با قبولیت داده ها
 - امکان قطع و وصل برق، خاموش و روشن □ردن □نتورها با توجه به بدهی مشترک و یا به هر دلیل دیگر. این عمل بدون حضور مأمور در محل نصب □نتور صورت می گیرد.
 - امکان تنظیم دستگاه Zigbee بدون حضور مأمور در محل نصب □نتور (تنظیم از راه دور)
 - امکان اعمال تغییرات در تنظیمات □نتور ها در یک زمان □وتاه
 - امکان تبادل اطلاعات دو طرفه بین مرکز و □نتورهای برق
 - امکان تغییر مسیر ارسال اطلاعات به هر سرور یا مرکز جمع آوری داده ها (Data Server) □ه به سامانه معرفی می گردد
 - جلوگیری از هر گونه دستکاری در پلیمپ □نتورهای دیجیتال نصب شده در محل
 - با توجه به قرائت به صورت روزانه، هفتگی و . . . علاوه بر □نترل مصرف، گرفتن آمار مصرف برق و یا صدور زود هنگام صورت حساب برای مشتری□ان امکان پذیر است
 - صدور صورت حساب به مشترکین از طریق SMS
 - هشدار به مشترکین در ساعات اوج مصرف
 - استفاده از شبکه موبایل موجود در مناطق تحت پوشش و نیز امکان پیاده سازی در مناطقی که تحت پوشش موبایل نیستند.
 - امکان ارسال اطلاعات به صورت پیام □وتاه (SMS) و یا استفاده از بستر GPRS برای ارسال انواع داده ها (تصویر و صدا)
 - بومی بودن طراحی و ساخت سخت افزار و نرم افزار های مربوطه
 - عدم مراجعه مأمور به درب خانه مشتری□ان و جلوگیری از ورود افراد به حریم خصوصی مردم این امر موجب بالا رفتن امنیت در جامعه می گردد.
- در شبکه AMR پیشنهادی که شماتیک آن در شکل ۲-۵ مشاهده می شود، از ترکیب شبکه های ZigBee و شبکه GPRS استفاده شده است. برای نمونه این سیستم برای □نتورهای برق تشریح می گردد، درحالی که این تکنولوژی برای هر □دام از □نتورهای دیجیتال آب، برق و یا گاز قابل اعمال است.

هدف اصلی در این طراحی، ارسال قرائت های پریودیک از نتهورهای برق به یک سرور در اداره برق است. در این طراحی منطقه به نواحی جغرافیایی کوچکتر تقسیم می شود. هر دام از این نواحی دارای یک نود مرکزی برای جمع آوری داده های قرائت شده از نتهورهای آن ناحیه می باشد. نتهورهای موجود در هر ناحیه با یک شبکه مش ZigBee به یکدیگر متصلند و داده های قرائت شده خود را از طریق این شبکه به نود مرکزی در ناحیه خود ارسال می نمایند. در نقاط مرکزی، با استفاده از یک ریزپردازنده و یک مودم GPRS، داده های جمع آوری شده در بستر GPRS به سرور اداره برق منتقل می گردند.

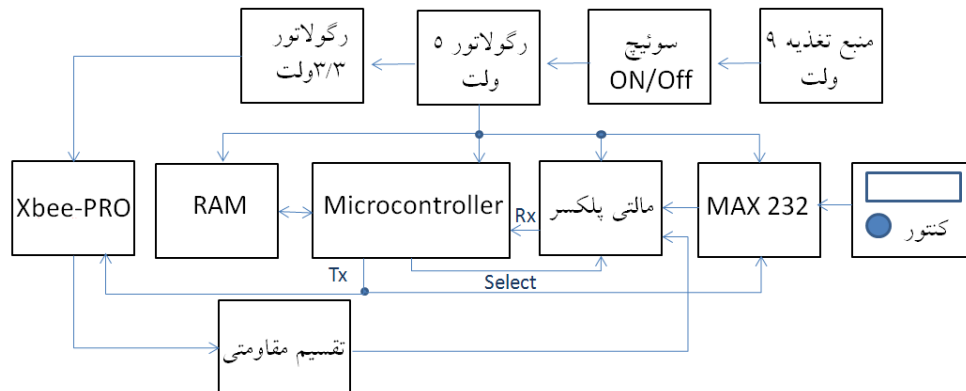
شکل ۲-۵- شمای کلی سیستم AMR با استفاده از شبکه های مش ZigBee

۲-۳-۱- طراحی و پیاده سازی سخت افزار

شبکه AMR پیشنهادی از سه قسمت اصلی تشکیل شده است: ۱- بخش فرستنده (متصل به نتهورها) ۲- بخش نقاط مرکزی ۳- بخش گیرنده (سرور اداره برق).

الف- بخش فرستنده

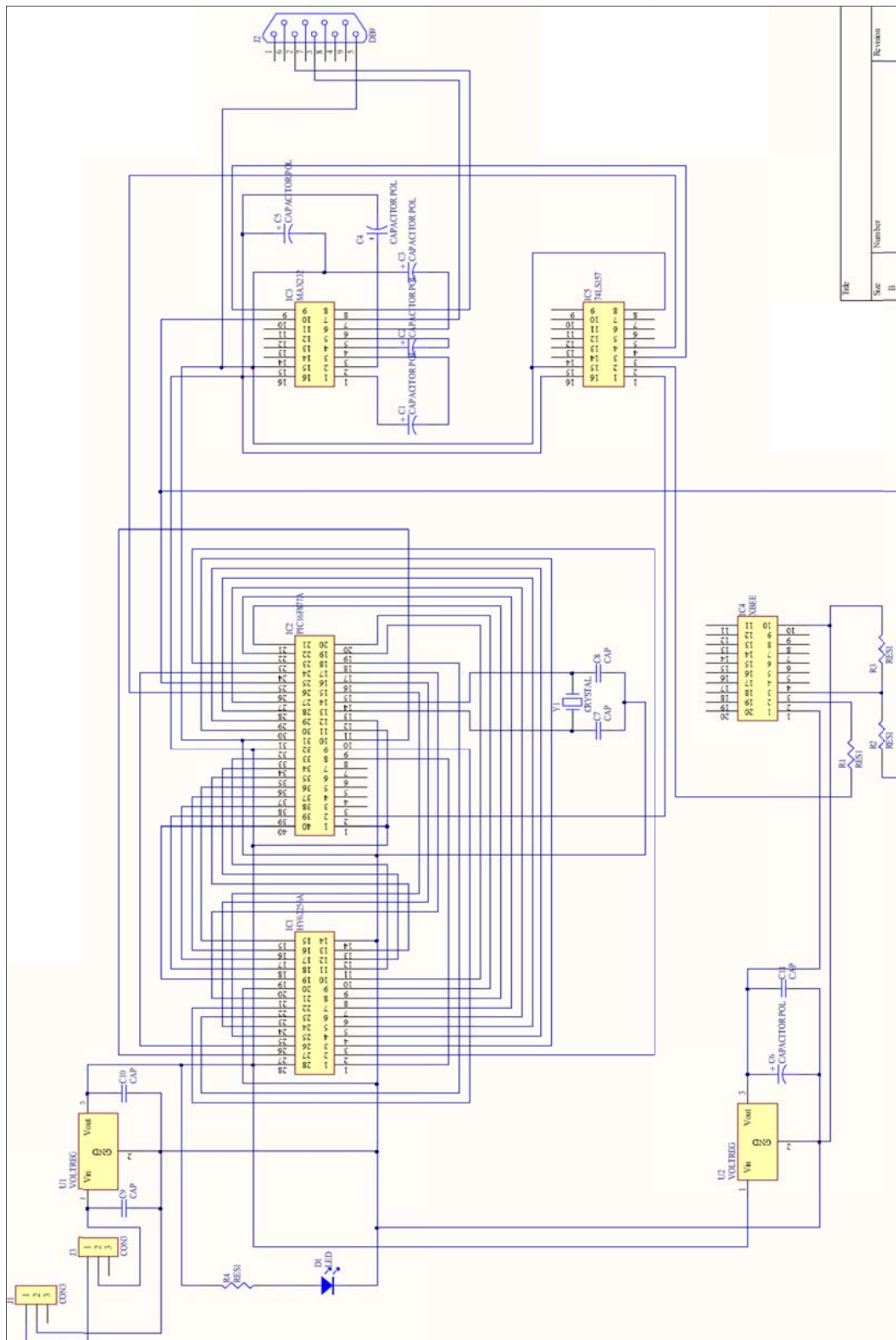
بخش فرستنده شامل یک نتهور دیجیتال جهت قرائت، یک میکروکنترلر برای کنترل قرائت، یک حافظه RAM غیر فرار برای ذخیره کردن اطلاعات نتهور و یک چیپ ZigBee جهت ارسال بی سیم داده ها به نقاط مرکزی می باشد. در این بخش، پکت ارسال از نود مرکزی توسط چیپ ZigBee دریافت شده و توسط میکروکنترلر پردازش می شود. بسته به پیام ارسال، میکروکنترلر دستورات لازم را برای نتهور ارسال کرده و اطلاعات دریافتی از نتهور را در حافظه RAM ذخیره می کند. پس از اتمام ذخیره سازی اطلاعات، این داده ها برای ارسال به چیپ ZigBee منتقل شده تا از طریق آن به صورت بی سیم به نود مرکزی ارسال گردند. بلوک دیاگرام مدار بخش فرستنده و جریان اطلاعات در آن در شکل ۲-۶ آمده است.

شکل ۲-۶- بلوک دیاگرام بخش فرستنده و جریان اطلاعات در آن

چیپ ZigBee مورد استفاده در این پیاده سازی چیپ XBee PRO Series2 ساخت شرکت MaxStream بوده که دارای توان اندک و قابلیت اطمینان بالا می باشد. برد آن برای ارسال و دریافت اطلاعات در حدود ۴۰ متر در ساختمانها و ۱۲۰ متر در فضای باز می باشد. این چیپ از تغذیه ۳/۳ ولتی استفاده می کند و جریان ارسال و دریافت آن در این ولتاژ تغذیه برابر ۴۰ میلی آمپر است. نرخ ارسال اطلاعات آن ۲۵۰ کیلوبیت بر ثانیه و توان مصرفی آن ۲ میلی وات می باشد. برای انتقال نود به نود اطلاعات بی سیم، چیپ ZigBee در بخش فرستنده لازم است به صورت Router برنامه ریزی گردد. میکروکنترلر مورد استفاده از نوع PIC16F887 است. حافظه RAM استفاده شده، یک حافظه ۳۲ کیلوبایتی از نوع HY62256A می باشد که از ویژگی هایی نظیر سرعت بالا و توان اندک برخوردار است. یک ملتی پلکسر 74LS157 نیز روی برد تعبیه شده است که تعیین می کند که مبدأ ارسال اطلاعات و یا مقصد دریافت اطلاعات کنتور دیجیتال و یا چیپ ZigBee باشد.

این مدار از یک آداپتور ۹ ولتی برای تغذیه استفاده می کند. این ولتاژ تغذیه ابتدا وارد رگولاتور ۵ ولتی می گردد تا ولتاژ مورد نیاز برای کلیه چیپ های قرار گرفته روی برد را تامین کند. از آنجایی که XBee-PRO با تغذیه ۳/۳ ولتی کار می کند، ولتاژ خروجی رگولاتور ۵ ولتی وارد رگولاتور ۳/۳ ولتی می شود تا سطح ولتاژ مورد نیاز XBee را فراهم آورد. این برد باید قادر باشد به هنگام دریافت بی سیم دستور قرائت کنتور، رجیسترهای کنتور را قرائت کرده و به صورت بی سیم به مرکز جمع آوری اطلاعات کنتورها ارسال کند. پردازش در این برد به وسیله میکروکنترلر انجام می گیرد. بنابراین میکروکنترلر باید قادر به برقراری ارتباط با XBee و نیز با کنتور باشد. بدین ترتیب میکروکنترلر با استفاده از یک ملتی پلکسر تعیین می کند اطلاعات از کدام منبع (کنتور یا XBee) وارد میکروکنترلر گردد. از آنجایی که سطح ولتاژ میکروکنترلر با XBee (به ترتیب ۵ و ۳/۳ ولت) متفاوت است، از یک مقسم ولتاژ مقاومتی در مدار استفاده شده است. MAX232 نیز برای تطبیق سطوح ولتاژ در ارتباط سریال با کنتور استفاده شده است. شماتیک مدار، BOM، طرح PCB مدار و نهایتاً مدار ساخته شده به ترتیب در شکل های ۲-۷، ۲-۸، ۲-۹ و ۲-۱۰ نشان داده شده است.

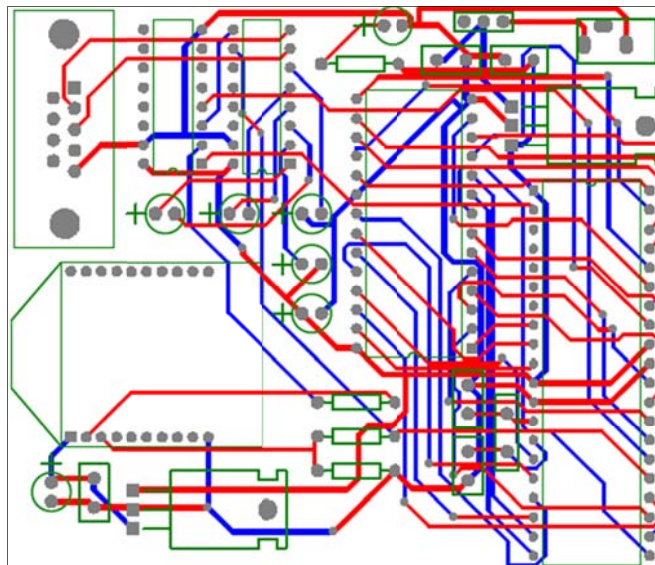

File	Size	Number	Revision
	B		

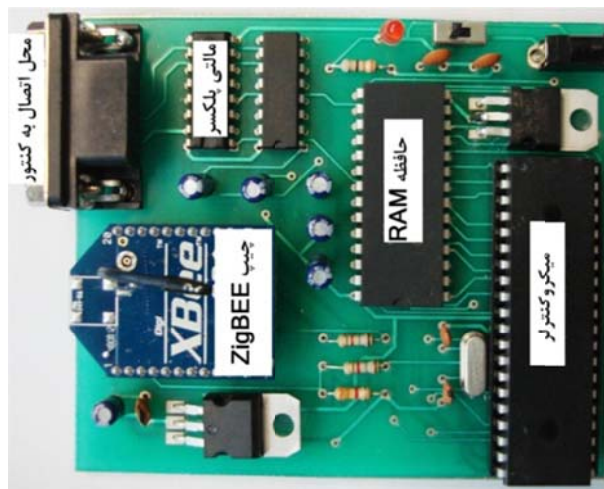
شکل ۲-۷- طرح PCB مدار بخش فرستنده

Comment	Description	Designator	Footprint	LibRef	Quantity
CAPACITOR POL	Capacitor	C1, C2, C3, C4, C5, C6	RB.1/.2	CAPACITOR POL	6
CAP	Capacitor	C7, C8, C9, C10, C11	RAD0.15	CAP	5
LED		D1	LED	LED	1
HY62256A		IC1	DIP28	HY62256A	1
PIC16F877A		IC2	DIP40	PIC16F877A	1
MAX232		IC3	DIP16	MAX232	1
XBEE		IC4	XBEE	XBEE	1
74LS157		IC5	DIP16	74LS157	1
CON3	Connector	J1	ADAPTOR	CON3	1
DB9		J2	DB9/M	DB9	1
CON3	Connector	J3	TO-126	CON3	1
RES1		R1, R2, R3, R4	AXIAL0.4	RES1	4
VOLTREG		U1, U2	TO-220	VOLTREG	2
CRYSTAL	Crystal	Y1	XTAL1	CRYSTAL	1

شکل ۲-۸- BOM المان‌های نشان داده شده در شکل ۲-۷

شکل ۲-۹- طرح PCB مدار بخش فرستنده

شکل ۲-۱۰- مدار ساخته شده برای بخش فرستنده

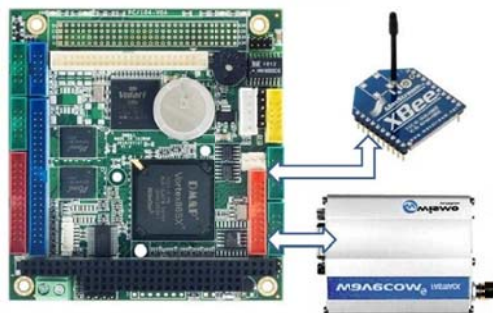
ب- بخش نقاط مرکزی (Collector)

بلوک نقاط مرکزی در شکل ۲-۱۱ نشان داده شده است. این بخش شامل یک چیپ ZigBee، یک ریزپردازنده و یک مودم است که داده های جمع آوری شده از آنتورهای آن منطقه را در بستر GPRS به سرور اداره برق منتقل می کند. ریزپردازنده بسته به فرمان مورد نظر (به عنوان مثال فرمان قرائت کنتور و یا تغییر پارامتری روی کنتور) و نیز آدرس کنتور مورد نظر، پکتی را به صورت بیسیم به بخش فرستنده ارسال نموده و پس از آن اطلاعاتی را که بخش فرستنده به آن ارسال می کند، دریافت می کند. پس از دریافت اطلاعات مذکور، با استفاده از مودم GPRS آن ها را به سرور مورد نظر ارسال می کند.

شکل ۲-۱۱- بلوک دیاگرام طراحی سخت افزار بخش نقاط مرکزی

چیپ ZigBee در نقطه مرکزی لازم است به صورت Coordinator برنامه ریزی گردد که وظیفه هماهنگی شبکه را بر عهده دارد. مودم مورد استفاده در این طراحی Wavecom Fastrack M1306B می باشد. به عنوان ریزپردازنده می توان از یک کامپیوتر استفاده نمود. پس از اطمینان از عملکرد سیستم در سایر کاربردها در صورت محدودیت فضا می توان از یک Embedded Computer به عنوان ریزپردازنده استفاده نمود (برد VSX-6154-V2 بوده که یک Embedded Computer از نوع PC/104 می باشد در شرکت خریداری شده و قابل استفاده می باشد، تحقق این طراحی در شکل ۲-۱۲ قابل مشاهده می باشد). در اولین مرحله پیاده سازی برای سادگی کار می توان از یک کامپیوتر متصل به اینترنت ADSL استفاده کرد.

شکل ۲-۱۲- سخت افزار به کارگرفته شده در بخش نقاط مرکزی

پ- بخش گیرنده

بلوک دیاگرام بخش گیرنده در شکل ۲-۱۳ نشان داده شده است. بخش گیرنده شامل یک مودم است که به سرور اداره برق متصل می باشد. سرور با استفاده از این مودم، به مودم متصل به ریزپردازنده در بخش نقاط مرکزی متصل شده و پس از برقراری ارتباط، انتقال اطلاعات از نقاط مرکزی به سرور آغاز می شود.

شکل ۲-۱۳- بلوک دیاگرام طراحی سخت افزار بخش گیرنده

۲-۳-۲- طراحی و پیاده سازی نرم افزار

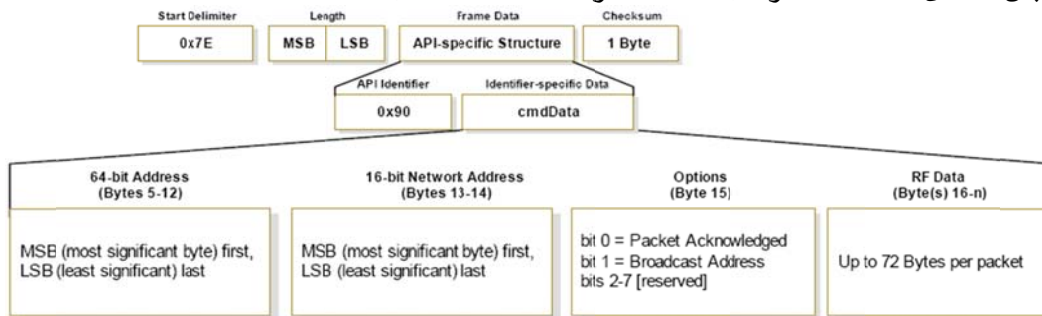
بخش نرم افزار شامل برنامه میکروکنترلر مدار گیرنده و نیز نرم افزار سیستم AMR می‌باشد که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

الف- برنامه میکروکنترلر در مدار بخش گیرنده

شرح برنامه

این برنامه شامل مراحل زیر است:

مرحله اول: در این برنامه ابتدا میکروکنترلر منتظر دریافت پکت درخواست قرائت از طرف Collector می‌ماند. این پکت ساختاری مطابق شکل ۲-۱۴ دارد (ساختار Receive Packet).

شکل ۲-۱۴- ساختار Receive Packet

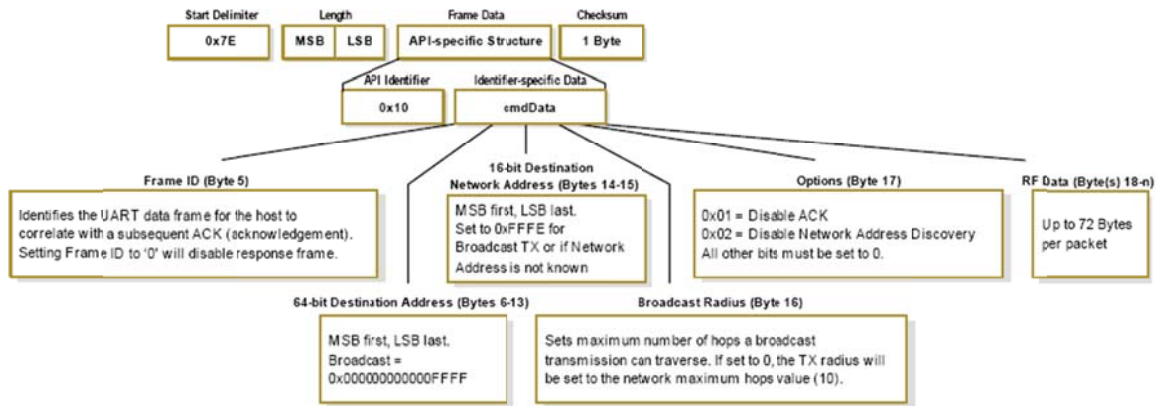
در این طراحی بخش RF Data یک بایت 00 می‌باشد. بنابراین پکت مورد نظر در این قسمت به صورت زیر است:

7E	00	0D	90	00	13	A2	00	40	3	CC	D9	FF	FE	01	00	9D
Collector IEEE Address														Data		

مرحله دوم: گر این پکت دریافت شد، میکروکنترلر دستورات لازم برای قرائت کنتور را صادر کرده و داده‌های قرائت شده از کنتور را در RAM خارجی ذخیره می‌کند.

مرحله سوم: در این مرحله میکروکنترلر داده‌های ذخیره شده در RAM را می‌خواند و برای ارسال به Collector به XBee روی برد ارسال می‌کند. از آنجایی که حجم رجیسترها؛ کنتور بیش از گنجایش یک پکت XBee می‌باشد، لذا میکروکنترلر داده‌های کنتور را طی چندین پکت به Collector ارسال می‌کند. این پکت‌ها بر اساس ساختار پکت Transmit Request مطابق شکل ۲-۱۵ می‌باشند.

Melec.ir

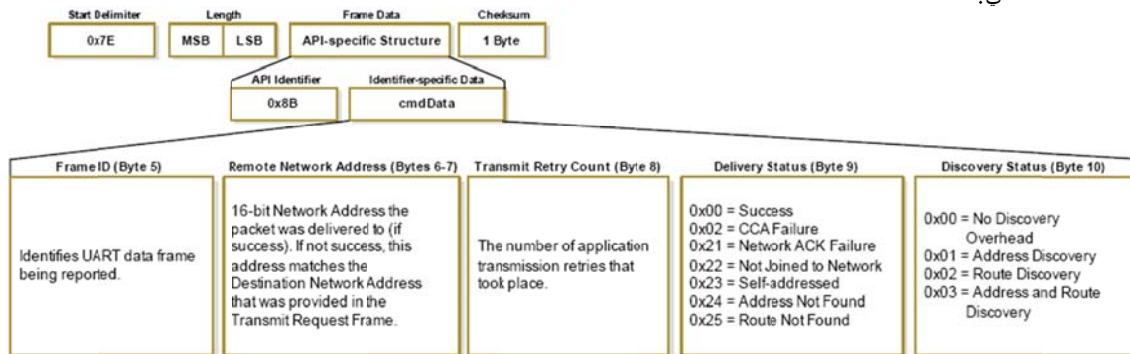

شکل ۲-۱۵- ساختار Transmit Request

بر این اساس این پکت مطابق زیر است:

7E	00	56	10	01	00	13	A2	00	40	3A	CC	D9	FF	FE	00	00	...	00	00	1D
Collector IEEE Address																	با فرض ۷۲ بایت داده‌ی صفر			

مرحله چهارم: با ارسال هر یک از این پکت‌های داده منتظر دریافت وضعیت ارسال آن (آیا پکت با موفقیت به Collector رسیده یا شکست خورده است) می‌نشینند. این پکت بر اساس ساختار Transmit Status مطابقت قبلی خواهد داشت.

شکل ۲-۱۶- ساختار Transmit Status

بر اساس این ساختار، پکت مورد نظر به صورت زیر است:

7E	00	07	8B	01	FF	FE	00	00	00	76
Success										

اگر پکت وضعیت ارسال نشان دهنده شکست ارسال باشد یا انتظار برای دریافت پکت وضعیت ارسال timeout شود، دیگر میکروکنترلر پکت داده بعدی را ارسال نمی‌کند و منتظر می‌ماند تا دوباره پکت جدید درخواست قرائت کنتور از جانب Collector دریافت گردد. **مرحله پنجم:** پس از اینکه تمام داده‌های قرائت شده از کنتور با موفقیت ارسال شد، منتظر می‌ماند تا پکت درخواست قرائت کنتور مجدداً از جانب Collector دریافت گردد و برنامه از ابتدا پیگیری می‌شود.

نحوه اختصاص پورت‌های میکروکنترلر

در جداول زیر نحوه ارتباط میکروکنترلر و تراشه RAM (HY62256A) ارائه شده است.

پورت میکروکنترلر	B0	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7
پایه HY62256A (پایه دیتا)	I/O1	I/O2	I/O3	I/O4	I/O5	I/O6	I/O7	I/O8

پورت میکروکنترلر	D0	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	C0	C1	C2	C3	C4	C5	E0
پایه HY62256A (پایه آدرس)	A0	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14

پورت میکروکنترلر	E2	E1
پایه HY62256A (پایه دیتا)	\overline{WE} (Write Enable)	\overline{OE} (Output Enable)

در جدول زیر نیز نحوه Read و Write در RAM آورده شده است.

نحوه Write	نحوه Read
$\overline{WE} = 1$	$\overline{WE} = 1$
$\overline{OE} = 1$	فراهم آوردن آدرس روی A0 تا A14
فراهم آوردن آدرس روی A0 تا A14	$\overline{OE} = 0$
فراهم آوردن دیتا روی I/O1 تا I/O8	فراهم آوردن دیتا روی I/O1 تا I/O8
$\overline{WE} = 0$	
$\overline{WE} = 1$	

پایه Select مالتی پلکسر نیز به پایه شماره 0 از پورت A میکروکنترلر (A0) متصل است. در صورتیکه این پایه 0 باشد، XBee و در صورت 1 بودن کنتور انتخاب می‌گردد.

نکته: ارتباط سریال در میکروکنترلر به صورت data bits:8 ، parity:none و در کنتور به صورت parity:even ، data bits:7 قرائت شده از کنتور برای میکروکنترلر، باید هر بایت داده با AND، 0x7F منطقی شود.

در ادامه برنامه میکروکنترلر را مشاهده می‌کنید. این برنامه با نام [meter XBEE](#) در CD همراه گزارش آمده است و با نرم‌افزار mikroC PRO for PIC v.4.15.0.0 قابل کامپایل شدن است.

برنامه C برای میکروکنترلر	توضیح برنامه
<pre>unsigned int i, j; char byte, data; unsigned int Len2Byte;</pre>	
<pre>Char IEEEByte[8]= {0x00,0x13,0xA2,0x00,0x40,0x3A,0xCC,0xD9}; char LenByte[2]; char buf[30]; char frameID; char checksum; char endflag;</pre>	// آدرس IEEE Collector

char Packet_flag; unsigned long int timeout_count, Packet_timeout_count;	
void main(){ CMCON = 0x07 ; // Disable analog comparators ADCON1 = 0x06; // Changes PORTA to digital PORTA = 0; TRISA = 0; PORTB = 0; TRISB = 0; PORTC = PORTC & 0b11000000; TRISC = TRISC & 0b11000000; PORTD = 0; TRISD = 0; PORTE = 0; TRISE = 0;	پورتهای A، B، C0 تا C5، D و E خروجی هستند. //
PORTA.F0 = 0;	//انتخاب XBee
Uart1_Init(9600);	سرعت UART برای ارتباط با XBee برابر ۹۶۰۰ ست می‌شود. //
Packet_flag = 0; Packet_timeout_count = 0; while(1){	
if (Uart1_Data_Ready()){	// هنگامی که ۱ بایت دریافت شد //
data = Uart1_Read(); Packet_timeout_count = 0;	
if (Packet_flag == 0) { if (data == 0x7E) Packet_flag = 1; }	اگر بایت دریافتی 7E بود یک پکت معتبر دریافت شده است //
else if (Packet_flag == 1) { Packet_flag = 2; LenByte[0] = data;	اگر بایت قبلی 7E بود بایت فعلی را به عنوان بایت پرارزش // طول پکت در نظر می‌گیرد //
} else if (Packet_flag == 2) { Packet_flag = 3; LenByte[1] = data;	اگر بایت اول 7E بود و بایت دوم نیز دریافت شده بود، بایت سوم را به عنوان بایت کم ارزش طول پکت در نظر می‌گیرد //
Len2Byte = (LenByte[0]<<8) + LenByte[1];	طول پکت را از روی دو بایت کم ارزش و پرارزش محاسبه // میکند //
checksum = 0; i = 0; }	
else if (Packet_flag == 3) { if (i < Len2Byte) { buf[i] = data; checksum += data; i++; }	اگر بایت اول 7E بود و طول پکت از روی بایتهای دوم و سوم // محاسبه شده بود، بایتهای بعدی را تا مقدار طول پکت بافر کن // و مجموع آنها را محاسبه کن //
else{ Packet_flag = 0; checksum = 0xFF - (checksum & 0xFF);	بایت دریافتی باید Checksum باشد، Checksum را از // روی مجموع بایتهای دریافتی محاسبه کن و با این بایت مقایسه // کن اگر مساوی هم بودند یعنی یک پکت معتبر دریافت شده // است //
if (data == checksum) if ((buf[0]==0x90) && (buf[1]==IeeeByte[0])	حال چک می‌کنیم که این پکت معتبر

<pre>&& (buf[2]==IeeeByte[1]) && (buf[3]==IeeeByte[2]) && (buf[4]==IeeeByte[3]) && (buf[5]==IeeeByte[4]) && (buf[6]==IeeeByte[5]) && (buf[7]==IeeeByte[6]) && (buf[8]==IeeeByte[7]) && (buf[11]==0x01) && (buf[12]==0x00)) {</pre>	<p>پکت مورد نظر برای // درخواست قرائت کنتور از جانب collector هست // نه</p>
<pre>PORTA.F0 = 1;</pre>	<p>// انتخاب کنتور</p>
<pre>Uart1_Init(300);</pre>	<p>سرعت Uart برای ارتباط با کنتور // ست می شود ۳۰۰</p>
<pre>Uart1_Write(0xAF); Uart1_Write(0x3F); Uart1_Write(0x21); Uart1_Write(0x8D); Uart1_Write(0x0A);</pre>	<p>ارسال پکت AF 3F 21 8D 0A به کنتور // Sign on برای هر بایت با 0x7F ، AND شده است (پکتی که کنتور // میخواند 2F 3F 21 0D 0A است)</p>
<pre>timeout_count = 0; byte = ' '; while(byte != 0x0A) { if (Uart1_Data_Ready()) { byte = Uart1_Read(); timeout_count = 0; } }</pre>	<p>آنقدر بایت از کنتور قرائت کن تا // به اولین 0A برسی</p>
<pre>else { timeout_count++; if(timeout_count>100000) { PORTA.F0 = 0; Uart1_Init(9600); break; } } }</pre>	<p>اگر دریافت پاسخ از کنتور Timeout شود از قرائت خارج // شود، XBee را انتخاب کرده و سرعت را به ۹۶۰۰ // تغییر دهد</p>
<pre>if (byte == 0x0A) { Uart1_Write(0x06); Uart1_Write(0x30); Uart1_Write(0x35); Uart1_Write(0x30); Uart1_Write(0x8D); Uart1_Write(0x0A); }</pre>	<p>هنگامی که به اولین 0A رسیدی، در آن صورت پکت // 06 3035 30 8D 0A را به کنتور بفرست</p>
<pre>Delay_ms(300); Uart1_Init(9600);</pre>	<p>۳۰۰ میلی ثانیه صبر کن سپس سرعت // را به ۹۶۰۰ تغییر بده</p>
<pre>TRISB = 0; PORTE.F2 = 1; PORTE.F1 = 1; PORTD = 0; PORTC = PORTC & 0b11000000; PORTE.F0 = 0;</pre>	<p>تنظیمات لازم برای ارسال بایتهای // خوانده شده به RAM خارجی</p>
<pre>timeout_count = 0; byte = ' '; while(byte != 0x03) { if (Uart1_Data_Ready()) { byte = Uart1_Read(); timeout_count = 0; } }</pre>	<p>آنقدر بایت از کنتور دریافت کن و // در RAM بریز تا به 03 یعنی کاراکتر انتهایی برسی</p>
<pre>PORTB = byte & 0x7F; PORTE.F2 = 0; PORTE.F2 = 1;</pre>	<p>از آنجایی که در میکرو databits:8 است باید هر بایت داده // با 7F and // شود</p>
<pre>if (PORTD != 0xFF) PORTD++; else {</pre>	<p>آدرس را یکی اضافه کن //</p>

<pre> PORTD = 0; if ((PORTC & 0b00111111) != 0b00111111) PORTC++; else { PORTC = PORTC & 0b11000000; PORTE.F0 = 1; } } </pre>	
<pre> else { timeout_count++; if(timeout_count>100000){ PORTA.F0 = 0; Uart1_Init(9600); break; } } } </pre>	<p>اگر کنتور در حین ارسال اطلاعات Timeout شود از قرائت // خارج شو، XBee را انتخاب و سرعت Uart را ۹۶۰۰ کن //</p>
<pre> if (byte == 0x03) { </pre>	<p>پس از اینکه داده‌ها در RAM ریخته شد باید از RAM خوانده شده و به XBee برای ارسال به Collector داده شود //</p>
<pre> PORTA.F0 = 0; </pre>	<p>//XBee انتخاب</p>
<pre> TRISB = 0xFF; PORTE.F2 = 1; PORTD = 0; PORTC = PORTC & 0b11000000; PORTE.F0 = 0; PORTE.F1 = 0; </pre>	<p>تنظیمات لازم برای قرائت از RAM خارجی //</p>
<pre> frameID = 0x01; endflag = 1; while(endflag) { Uart1_Write(0x7E); Uart1_Write(0x00); Uart1_Write(0x56); Uart1_Write(0x10); Uart1_Write(frameID); for(i=0;i<8;i++) Uart1_Write(IeeeByte[i]); Uart1_Write(0xFF); Uart1_Write(0xFE); Uart1_Write(0x00); Uart1_Write(0x00); checksum = 0x0D + frameId; for(i=0;i<8;i++) checksum += IeeeByte[i]; </pre>	<p>//XBee ساخت پکت جهت ارسال به</p>
<pre> for(i=0;i<72;i++){ byte = PORTB; Uart1_Write(byte); checksum += byte; if (PORTD != 0xFF) PORTD++; else { PORTD = 0; if ((PORTC & 0b00111111) != </pre>	<p>آدرس را یکی اضافه می‌کند //</p>

<pre> 0b00111111) PORTC++; else { PORTC = PORTC & 0b11000000; PORTE.F0 = 1; } } </pre>	
<pre> if (byte == 0x03) break; } </pre>	<p>اگر به کاراکتر انتهایی 03 رسیدی دیگر از RAM نخوان //</p>
<pre> if (i<72){ endflag = 0; for(j=i+1;j<72;j++){ Uart1_Write(0x20); checksum += 0x20; } } </pre>	<p>برای پکت آخر ممکن است دیتا کمتر از ۷۲ بایت یعنی طول // پکت باشد. بدین جهت بقیه بایتها را space می-گذاریم. //</p>
<pre> checksum = 0xFF - (checksum & 0xFF); Uart1_Write(checksum); </pre>	<p>Checksum را محاسبه کن و به XBee ارسال کن //</p>
<pre> timeout_count = 0; Packet_timeout_count = 0; while(1){ if (Uart1_Data_Ready()){ data = Uart1_Read(); Packet_timeout_count = 0; if (Packet_flag == 0) { if (data == 0x7E) Packet_flag = 1; } else if (Packet_flag == 1) { Packet_flag = 2; LenByte[0] = data; } else if (Packet_flag == 2) { Packet_flag = 3; LenByte[1] = data; Len2Byte = (LenByte[0]<<8) + LenByte[1]; checksum = 0; i = 0; } else if (Packet_flag == 3) { if (i< Len2Byte) { buf[i] = data; checksum += data; i++; } else{ Packet_flag = 0; checksum = 0xFF - (checksum & 0xFF); if (data == checksum) </pre>	<p>منتظر Ack پکت ارسال شده می‌نشینیم و صحت این پکت // مانند کد ابتدای برنامه چک می‌شود //</p>

<pre> if ((buf[0]==0x8B) && (buf[1]==frameID)) break; } } } </pre>	
<pre> else{ Packet_timeout_count++; if (Packet_timeout_count > 100000){ Packet_flag = 0; Packet_timeout_count = 0; } } </pre>	اگر پکت در uart، timeout شود ارزیابی پکت را از اول // شروع می کند //
<pre> timeout_count++; if(timeout_count>300000) break; } </pre>	اگر انتظار برای دریافت Ack، Timeout شود، پکت بعدی را // نمی فرستیم. //
<pre> if ((buf[5] != 0x00) (timeout_count > 300000)) break; </pre>	اگر Ack نشان دهنده شکست ارسال باشد یا انتظار برای دریافت Ack، Timeout شود پکت بعدی را نمی فرستیم.
<pre> frameID++; } } } } } } } </pre>	ارسال پکت داده بعدی //
<pre> else { Packet_timeout_count++; if (Packet_timeout_count > 100000) { Packet_flag = 0; Packet_timeout_count = 0; } } } } } </pre>	اگر پکت در uart، Timeout شود، ارزیابی پکت را از اول // شروع می کند //

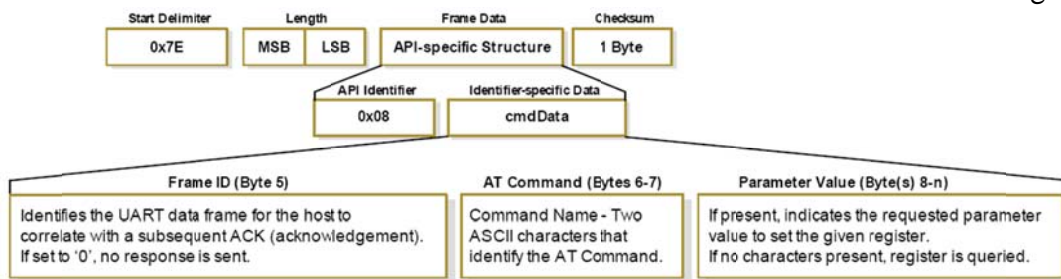
ب- نرم افزار سیستم AMR

این نرم افزار برای Coordinator ZigBee) Collector جهت قرائت پریودیک کنتور های قرار گرفته در شبکه مش و با استفاده از زبان برنامه نویسی Python نوشته شده است. در این برنامه، Collector که از طریق پورت RS232 به کامپیوتر متصل است داده های قرائت شده از تمامی کنتور های شبکه را جمع آوری و در فایل های جداگانه ذخیره می کند. همچنین برای کنتور های متصل به بار نمودار انرژی بر حسب زمان را رسم می کند.

بدین منظور Collector از یک نود درخواست قرائت کنتور می کند. اطلاعات کنتور را دریافت و ذخیره کرده و نمودار انرژی-زمان را برای آن ترسیم می کند. آنگاه سراغ نود بعدی می رود و این عمل را بدین ترتیب تا آخرین نود تکرار می گردد. این اعمال طی مراحل زیر انجام می پذیرد:

مرحله اول: قبل از ارسال پکت درخواست قرائت، Collector به آدرس IEEE نودها احتیاج دارد. از آنجایی که این آدرس ترتیب مشخصی

ندارد، براي راحتي برنامه هنگام Configuration نودهاي XBee به هر کدام يك _____
 NI=00 (Node Identifier) نسبت مي‌دهيم. به اين ترتيب که به Collector، 0A، 09، ...، 03، 02، 01، ...، 0B، 0A، 09، ...، 0F، 10، 11، 12، ... را نسبت مي‌دهيم (لازم به ذکر است که هر چند اين مقادير عدد هستند اما در Node Identifier در نرم افزار X-CTU به عنوان کاراکتر در نظر گرفته مي‌شوند). بدین ترتيب در اولين مرحله از برنامه Collector براي کشف آدرس IEEE نود، دستور Node Discovery (AT ND [NI Number]) را به نود مربوطه مي‌فرستد. ساختار اين دستور مطابق با ساختار پکت AT Command است که در شکل ۲-۱۷ نشان داده شده است.

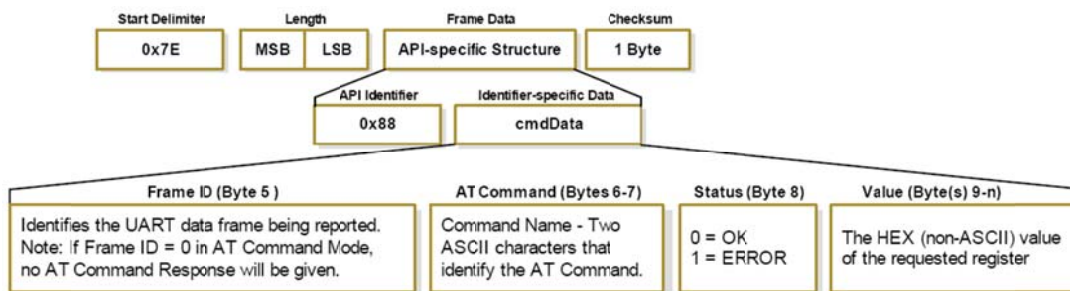

شکل ۲-۱۷- ساختار پکت AT Command

بر اين اساس پکت ارسالي به نود NI=01 به صورت زير است:

7E	00	06	08	01	4E	44	30	31	03
					N	D	0	1	

مرحله دوم: پس از ارسال اين پکت، Collector پاسخي از نود مربوطه بر اساس ساختار پکت AT Command Response (مطابق شکل ۲-۱۸) دريافت مي‌کند که در آن آدرس IEEE نود مربوطه قرار دارد.

شکل ۲-۱۸- ساختار پکت AT Command Response

بر اين اساس پاسخ دريافتي از نود مربوطه به عنوان مثال نودي با آدرس 00 13 A2 00 40 3A CC D7 به صورت زير است:

7E 00 1A 88 01 4E 44 00 FF FE	00 13 A2 00 40 3A CC D7	30 31	00 FF FE 01 00 C1 05 10 1E C2
	IEEE Address	NI:01	

مرحله سوم: از پکت پاسخ دريافتي، بايتهاي آدرس را جدا و ذخيره مي‌کند.

مرحله چهارم: بر اساس ساختار پکت Transmit Request (شکل ۲-۱۵) پکت درخواست قرائت کنتور (پکتي که بخش داده در آن يك بايت 00

است) را به نودي که آدرس آن را در مرحله قبل دریافت کرده بود ارسال می‌کند. این پکت برای ارسال به نودي با آدرس 00 13 A2 00 40 3A CC D7 به صورت زیر است:

7E 00 0F 10 00	00 13 A2 00 40 3A CC D7	FF FE 00 00 00 20
	IEEE Address	

مرحله پنجم: Collector، پاسخ نود مربوطه را بر اساس ساختار Receive Packet (شکل ۲-۱۴) دریافت کرده، اطلاعات مربوط به کنتور را از پکت دریافتی استخراج کرده و در فایل مربوط به آن کنتور ذخیره می‌کند. پکت دریافتی با فرض ۷۲ بایت داده صفر به صورت زیر خواهد بود.

7E	00	54	90	00	13	A2	00	40	3A	CC	D7	FF	FE	01	00	...	00	9F
IEEE Address فرستنده														با فرض ۷۲ بایت داده ي صفر				

مرحله ششم: مراحل بالا تکرار می‌شود تا اطلاعات کلیه کنتورها ذخیره گردد.

مرحله هفتم: نمودارهای مصرف برای کنتورها ترسیم می‌گردد.

برای اجرای برنامه Coordinator، نیاز به نصب Python2.5 می‌باشد که می‌توان آن را از <http://search.4shared.com/q/CCAD/1/python+2.5> دانلود کرد. به علاوه برای برقراری ارتباط سریال نیاز به نصب نرم افزار [pyserial](#) می‌باشد که در CD گزارش قرار داده شده است. علاوه بر این، برای ذخیره اطلاعات کنتورها لازم است در جایی که این برنامه ذخیره شده است، یک فولدر به نام ReadRegisters ساخته شده و به تعداد کنتورها فایل‌های text با نام‌های Counter1، Counter2 و... ساخته شود. این برنامه با نام [WinPlotCollector ND](#) در CD همراه گزارش آمده است.

```

Python AMR برای Collector به زبان Python

print "\n*****"
print '  AUTOMATIC METER READER PROGRAM  '
print '        IS RUNNING                '
print '*****\n'

import os
from pylab import *
from msvcr import *

import serial
import time
#setting of serial port
ser=serial.Serial()

if ser.isOpen():
    ser.close()

ser.port = 'COM1:'
ser.baudrate = 9600
ser.bytesize = serial.EIGHTBITS
ser.parity = serial.PARITY_NONE
ser.stopbits = serial.STOPBITS_ONE
ser.timeout = 1

ser.open()

```

```

LoopNum=1 #first entry in data collection loop
maxLoops=3 #number of times data collection is occured (each 15 seconds)

print ser

MaxCounterNum = 1 #تعداد کنترورها

out_file=[]
for i in range(0,MaxCounterNum) :
    out_file.append(i)

NI = []
for i in range(0,2) :
    NI.append(i)

IeeeByte = []
for i in range(0,8) :
    IeeeByte.append(i)

LenByte=[]
for i in range(0,2) :
    LenByte.append(i)

Hex_Symbol = ['0', '1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8', '9', 'A', 'B', 'C', 'D', 'E', 'F']

NIByte = 1 #از نود شماره ۱ شروع مي کند

Counter_timeout = 15 #زمان بر حسب ثانيه
Packet_timeout = 0.5

# Initial positions
x = []
y = []
h = []
time_tick = []

fileDateYear_pre = []
fileDateMonth_pre = []
fileDateDay_pre = []

fileTimeHours_pre = []
fileTimeMinutes_pre = []
fileTimeSeconds_pre = []

for CounterCode in range(0,MaxCounterNum) :
    h.append(i)
    x.append(i)
    y.append(i)
    time_tick.append(i)

fileDateYear_pre.append(99) #مثلاً ۹۹ عددي است که هیچوقت سال، ماه، روز، ساعت، دقیقه و ثانيه برابر آن نمی شود
fileDateMonth_pre.append(99)
fileDateDay_pre.append(99)

fileTimeHours_pre.append(99)
fileTimeMinutes_pre.append(99)
fileTimeSeconds_pre.append(99)

while (LoopNum<=maxLoops) :

    ser.flushInput()
    ser.flushOutput()

    print '\n-----'
    print '\nDiscovering Node',
    print NIByte,
    print 'IEEE Address...',

    NI[0] = ord( Hex_Symbol[((NIByte >> 4) & 0x0F)] ) #NI MSB
    NI[1] = ord( Hex_Symbol[NIByte & 0x0F] ) #NI LSB
    ##### ATND NI[0]NI[1] ارسال این دستور برای دریافت آدرس ۱۶ بیتي نود

    checksum = 0xFF - ( 0x9B + NI[0] + NI[1] ) & 0xFF
    ser.write( chr(0x7E) + chr(0x00) + chr(0x06) + chr(0x08) + chr(0x01) + chr(0x4E) + chr(0x44) + chr(NI[0]) + chr(NI[1]) +

```

```

chr(checksum)

timeout_flag = 1
Packet_init_time = Counter_init_time = time.time()

Packet_flag = 0

while timeout_flag :

    if ( time.time()-Counter_init_time ) >          # اگر پاسخ نود Timeout شود سراغ نود بعدي مي رود
Counter_timeout :
        timeout_flag = 0
        print 'Timeout'
        break

    if ser.inWaiting() > 0 :
        data = ser.read(1)

        Packet_init_time = time.time()

        if Packet_flag == 0 :
            if data == chr(0x7E) :
                Packet_flag = 1

        elif Packet_flag == 1 :
            Packet_flag = 2
            LenByte[0] = ord(data)

        elif Packet_flag == 2 :
            Packet_flag = 3
            LenByte[1] = ord(data)

        Len2Byte = ( LenByte[0]<<8 ) + LenByte[1]

        buf = ""
        checksum = 0
        i=0

        elif Packet_flag == 3 :

            if i < Len2Byte :
                buf += data
                checksum += ord(data)
                i += 1
            else :
                Packet_flag = 0
                checksum = 0xFF - (checksum & 0xFF)
                if data == chr(checksum) :
                    try :
                        if ( buf[0] == chr(0x88) ) & ( buf[1] == chr(0x01) ) & ( buf[2] == chr(0x4E) ) & ( buf[3] == chr(0x44) )
& ( buf[4] == chr(0x00) ) & ( buf[15] == chr(NI[0]) ) & ( buf[16] == chr(NI[1]) ) :          # اگر بکت معتبر تشخیص داده شود

                            Counter_init_time = time.time()

                            آدرس نود استخراج مي شود

                            IeeeByte[0] = ord(buf[7])
                            IeeeByte[1] = ord(buf[8])
                            IeeeByte[2] = ord(buf[9])
                            IeeeByte[3] = ord(buf[10])
                            IeeeByte[4] = ord(buf[11])
                            IeeeByte[5] = ord(buf[12])
                            IeeeByte[6] = ord(buf[13])
                            IeeeByte[7] = ord(buf[14])

                            print 'Discovered'

                            print '\nRequesting counter',
                            print NIByte,
                            print 'registers...',
# بکت درخواست قرائت کنتور به نود مربوطه ارسال مي شود

                            checksum = 0xFF - ( 0x0D + sum(IeeeByte) ) & 0xFF
                            ser.write( chr(0x7E) + chr(0x00) + chr(0x0F) + chr(0x10) + chr(0x00) + chr(IeeeByte[0]) +
chr(IeeeByte[1]) + chr(IeeeByte[2]) + chr(IeeeByte[3]) + chr(IeeeByte[4]) + chr(IeeeByte[5]) + chr(IeeeByte[6]) + chr(IeeeByte[7]) +
chr(0xFF) + chr(0xFE) + chr(0x00) + chr(0x00) + chr(0x00) + chr(checksum) )

```

```

print 'Requested'

timeout_flag = 1
Packet_init_time = time.time()

print '\nWaiting for counter',           #منتظر پاسخ کنتور می نشیند#
print NIByte,
print ' response...!',

Packet_flag = 0

while timeout_flag :
# اگر پاسخ timeout شود فایل را بسته و سرخ نود بعدی می رود#
    if ( time.time()-Counter_init_time ) > Counter_timeout :
        timeout_flag = 0
        print 'Timeout'
        try :
            out_file[NIByte-1].close()
            print '\nFile closed'

        except ( NameError, ValueError, AttributeError ) :
            pass
        break
# اگر پکت معتبر تشخیص داده شود#
    if ser.inWaiting() > 0 :
        data = ser.read(1)

        Packet_init_time = time.time()

        if Packet_flag == 0 :
            if data == chr(0x7E) :
                Packet_flag = 1

        elif Packet_flag == 1 :
            Packet_flag = 2
            LenByte[0] = ord(data)

        elif Packet_flag == 2 :
            Packet_flag = 3
            LenByte[1] = ord(data)

            Len2Byte = ( LenByte[0]<<8 ) + LenByte[1]

            buf = ""
            checksum = 0
            i=0

        elif Packet_flag == 3 :

            if i < Len2Byte :
                buf += data
                checksum += ord(data)
                i += 1
            else :
                Packet_flag = 0
                checksum = 0xFF - (checksum & 0xFF)
                if data == chr(checksum) :# Check the recieved packet from countor node#####
                    try :
                        # اگر پکت معتبر پاسخ نود مورد نظر باشد#
                        if ( buf[0] == chr(0x90) ) & ( buf[1] == chr(IeeeByte[0]) ) & ( buf[2]
== chr(IeeeByte[1]) ) & ( buf[3] == chr(IeeeByte[2]) ) & ( buf[4] == chr(IeeeByte[3]) ) & ( buf[5] == chr(IeeeByte[4]) ) & ( buf[6] ==
chr(IeeeByte[5]) ) & ( buf[7] == chr(IeeeByte[6]) ) & ( buf[8] == chr(IeeeByte[7]) ) & ( buf[11] == chr(0x01) ) :

                            Counter_init_time = time.time()

                            print
                            print buf[12:Len2Byte] داده های کنتور را چاپ می کند#

                                داده ها را در فایل مربوط می نویسد#

                                print '\nWriting to file...!',
                                try :
                                    out_file[NIByte-1].write( buf[12:Len2Byte] )
                                    ##### make sure to make the folder and the text files in it #####

```

```

except ( NameError, ValueError, AttributeError ) :
    out_file[NIByte-1] = open( 'ReadRegisters/Counter' +
                                str(NIByte) + '.txt', 'w' )

    out_file[NIByte-1].write( buf[12:Len2Byte] )

    print 'Writed'
    اگر کاراکتر انتهایی یعنی ۰۳ در دیتای پکت وجود داشت یعنی آخرین پکت از داده های کنتر است پس
    فایل مربوطه را می بندد#
    if buf[12:Len2Byte].find( chr(0x03) ) != -1 :
        out_file[NIByte-1].close()
        print '\nFile closed'
        timeout_flag = 0
        break

    except IndexError :
        pass
        اگر پکت timeout شود ارزیابی پکت را از اول شروع می کند#
        elif ( time.time()-Packet_init_time ) > Packet_timeout :
            Packet_flag = 0
            Packet_init_time = time.time()

    except IndexError :
        pass
        اگر پکت timeout شود ارزیابی پکت را از اول شروع می کند#

elif ( time.time()-Packet_init_time ) > Packet_timeout :
    Packet_flag = 0
    Packet_init_time = time.time()

    سراغ نود بعدی می رود#
    NIByte += 1
    #print timeout_flag
    وقتی همه کنترها قرائت شدند نمودار active energy را بر حسب time-date برای هر کنتر ترسیم می کند#
    if (NIByte > MaxCounterNum) :
        print '\n*****'
        print ' All Counter registers requested'
        print '*****'

    for CounterCode in range(0,MaxCounterNum) :

        print '\nPlotting active energy vs time-date for counter',
        print CounterCode+1,
        print '...',

        SerialNumber_flag = 0
        Time_flag = 0
        Date_flag = 0
        Energy_flag = 0

        try :
            فایل مربوط به کنتر را باز می کند#

            in_file = open('D:/Zihajehzadeh/Python/codes/ReadRegisters/Counter' + str(CounterCode+1) + '.txt','r')

            # Extract Time, Date and Energy
            for fileLine in in_file.readlines():

                # Read serial Number
                if fileLine.find('0.0.0()') != -1 :
                    fileSerialNumber=fileLine.split('0.0.0()')[1].split('')[0]
                    SerialNumber_flag = 1

                # Read time
                elif fileLine.find('0.9.1()') != -1 :
                    fileTime=fileLine.split('0.9.1()')[1].split('')[0]
                    try :
                        fileTimeHours= int( fileTime[0:2] )
                        fileTimeMinutes= int( fileTime[2:4] )
                        fileTimeSeconds= int( fileTime[4:6] )
                        Time_flag = 1
                    except ValueError:
                        pass

                # Read date
                elif fileLine.find('0.9.2()') != -1 :
                    fileDate=fileLine.split('0.9.2()')[1].split('')[0]

```

```

try :
    fileDateYear= int( fileDate[0:2] )
    fileDateMonth= int( fileDate[2:4] )
    fileDateDay= int( fileDate[4:6] )
    Date_flag = 1
except ValueError:
    pass

# Read energy
elif fileLine.find('1.8.0() != -1 :
    try :
        fileEnergy=float( fileLine.split('1.8.0()')[1].split('*kWh')[0] )
        Energy_flag = 1
    except ValueError:
        pass

elif fileLine.find('128.8.0() != -1 :
    try :
        fileEnergy=float( fileLine.split('128.8.0()')[1].split('*kWh')[0] )
        Energy_flag = 1
    except ValueError:
        pass

if SerialNumber_flag and Time_flag and Date_flag and Energy_flag :
    break

# Close file
in_file.close()

if SerialNumber_flag and Time_flag and Date_flag and Energy_flag :

    time_string = str(fileTimeHours)+'.'+str(fileTimeMinutes)+'.'+str(fileTimeSeconds)
    date_string = str(fileDateYear)+'/'+str(fileDateMonth)+'/'+str(fileDateDay)

    if not ( ( fileDateYear == fileDateYear_pre[CounterCode] ) and ( fileDateMonth ==
fileDateMonth_pre[CounterCode] ) and ( fileDateDay == fileDateDay_pre[CounterCode] ) ) :

        # Plot
        نمودار به صورت روزانه رسم می شود پس اگر روز یا ماه یا سال تاریخ قرائت شده با قرائت قبلی فرق
        داشته باشد نمودار جدید می کشد#
        x[CounterCode] = [fileTimeHours*60*60 + fileTimeMinutes*60 + fileTimeSeconds]
        y[CounterCode] = [fileEnergy]

        time_tick[CounterCode] = [time_string]
        #مشخصات شکل را تعیین می کند و شکل را به صورت یک فایل PNG ذخیره می کند#
        figure( figsize=(15, 10) )
        plot( x[CounterCode], y[CounterCode], '-o', label = 'Date: ' + date_string )
        grid()
        xlabel('Time')
        ylabel('Active Energy (kWh)')
        title(' Active Energy vs Time\nSerial Number: ' + fileSerialNumber )
        legend( loc='best' )
        xticks( x[CounterCode], time_tick[CounterCode], rotation='vertical', size='x-small' )
        savefig( 'Plots/Day'+str(fileDateDay)+'/' + CounterCode + str(CounterCode+1) + '.png' )
        close()

        fileDateYear_pre[CounterCode] = fileDateYear
        fileDateMonth_pre[CounterCode] = fileDateMonth
        fileDateDay_pre[CounterCode] = fileDateDay

elif not ( ( fileTimeHours == fileTimeHours_pre[CounterCode] ) and ( fileTimeMinutes ==
fileTimeMinutes_pre[CounterCode] ) and ( fileTimeSeconds == fileTimeSeconds_pre[CounterCode] ) ) :

        # Plot
        اگر قرائت مربوط به همان روز باشد اما در یک لحظه متفاوت انگاه نقطه قرائت جدید را به نمودار قبلی
        اضافه کرده و ذخیره می کند#
        x[CounterCode].append( fileTimeHours*60*60 + fileTimeMinutes*60 + fileTimeSeconds )
        y[CounterCode].append(fileEnergy)

        time_tick[CounterCode].append( time_string )
        #مشخصات شکل را تعیین می کند#
        figure( figsize=(15, 10) )
        plot( x[CounterCode], y[CounterCode], '-o', label = 'Date: ' + date_string )
        grid()
        xlabel('Time')

```

```

ylabel('Active Energy (kWh)')
title('Active Energy vs Time\nSerial Number: ' + fileSerialNumber)
legend( loc='best' )
xlim( x[CounterCode][0], x[CounterCode][-1] )
ylim( y[CounterCode][0], y[CounterCode][-1] )
xticks( x[CounterCode], time_tick[CounterCode], rotation='vertical', size='x-small' )
savefig( 'Plots/Day'+str(fileDateDay)+'/Counter'+str(CounterCode+1)+'.png' )
close()

fileTimeHours_pre[CounterCode] = fileTimeHours
fileTimeMinutes_pre[CounterCode] = fileTimeMinutes
fileTimeSeconds_pre[CounterCode] = fileTimeSeconds

print 'Plotted'

except IOError :
    print 'No Data'

print '\n*****'
print '    All Counters active energy vs time-date Plotted'
print '*****'
print '# ۱۰ دقیقه صبر می کند و مجدداً سراغ اولین نود می رود'
NIByte = 1
LoopNum=LoopNum+1
for i in range(0,1):
    time.sleep(15)
print
print 'Exiting The Program.....'
print
ser.close()
close('all')

```

لازم به ذکر است که برای آپلود کردن فایل کنتورها روی یک ftp لازم است از `ftplib` در Python استفاده شود. برنامه آپلود کردن تحت عنوان [WinPlotCollector_ND ftp](#) در CD همراه گزارش قرار داده شده است. در این برنامه تنها چند خط کد برای آپلود کردن نسبت به برنامه `WinPlotCollector_ND` اضافه شده است.

۲-۳-۳- نتایج پیاده سازی پایلوت

برای پیاده سازی سیستم AMR پیشنهادی مراحل زیر باید انجام شود:

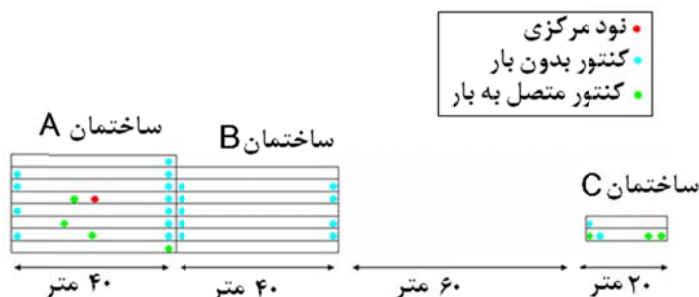
۱- به تعداد کنتورهای موجود در شبکه مدار الکترونیکی بخش فرستنده (مدار شکل ۲-۱۰) ساخته شود و میکروکنترلر روی آن برنامه ریزی گردد. `XBee` های روی این بردها باید به صورت Router برنامه ریزی شده باشند. به علاوه شماره `NI` این `XBee` ها باید به ترتیب ، 02 ، 03 ، ... ، 09 ، 0A ، 0B ، ... ، 0F ، 10 ، 11 ، 12 ، ... ست شود.

۲- به هر کنتور یک مدار الکترونیکی فرستنده متصل گردد (از طریق کابل پورت نوری که از یک طرف به کنتور و از طرف دیگر به مدار فرستنده متصل است.)

۳- یک `XBee` به صورت Coordinator برنامه ریزی گردد و از طریق Starter Kit به کامپیوتری که برنامه Python برای Collector قرار است اجرا گردد متصل شود. این `XBee` به عنوان Collector مورد استفاده قرار گرفته و شماره `NI` آن باید 00 ست شود.

۴- برنامه Python بر روی پردازنده ای که Coordinator به آن متصل است اجرا گردد و اطلاعات کنتورها جمع آوری شود.

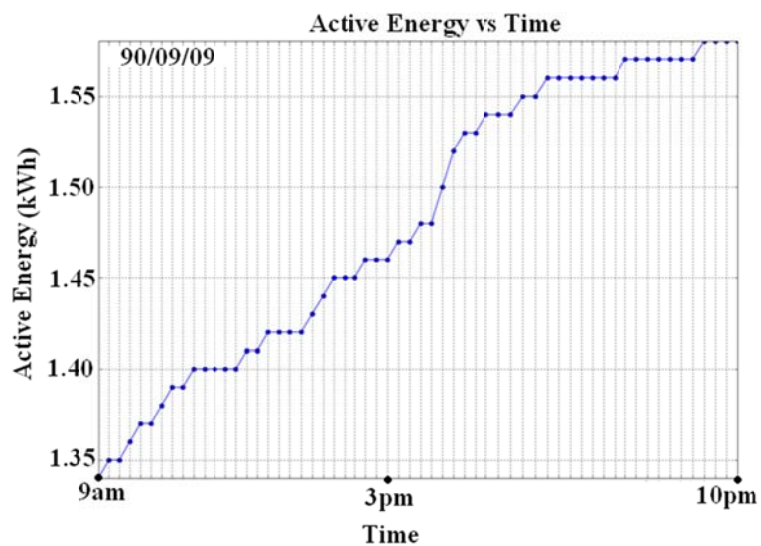
به عنوان یک پروژه پایلوت، سیستم AMR پیشنهادی برای چند ساختمان در شهر اصفهان پیاده‌سازی شده است. در این پروژه آزمایشی تعداد چهار کنتور برق در طبقات مختلف ساختمان شرکت فولادکنیک، قائم رضا و نیز ساختمان آرشیو قرار داده شده‌اند. تعدادی از این کنتورها جهت ترسیم نمودار مصرف انرژی به بار مصرفی متصل شده‌اند. موقعیت و فواصل تقریبی این کنتورها در شکل ۲-۱۹ نشان داده شده است.

شکل ۲-۱۹- موقعیت کنتورها

این کنتورها داده‌های قرائت شده خود را از طریق یک شبکه مش ZigBee یک نود مرکزی، ارسال می‌نمایند. نود مرکزی داده‌های قرائت شده از تمامی کنتورهای شبکه را جمع‌آوری و ذخیره می‌کند و برای کنتورهای متصل به بار نمودار مصرف انرژی را ترسیم می‌نماید و پس از جمع‌آوری کلیه اطلاعات، با استفاده از مودم GPRS آن‌ها را بر روی سرور مورد نظر قرار می‌دهد. شکل ۲-۲۰ نمودار مصرف انرژی بر حسب زمان را به صورت نمونه برای یک بار مصرفی (پرینتر) نشان می‌دهد.

برای آزمودن قابلیت اطمینان این شبکه تعدادی از نودهای میانی از شبکه خارج گردیده و بار دیگر نمودار مصرف انرژی بر حسب زمان برای بارهای مذکور ترسیم شده است. این آزمایش نشان داد که مطابق انتظار، در صورت قطع یک یا چند نود در این شبکه، ارتباط بقیه نودها با نود مرکزی قطع نشده و آنها می‌توانند از طریق مسیرهای دیگر ارتباط خود را با نود مرکزی حفظ نمایند. به دلیل وجود این مسیرهای چندگانه قابلیت اطمینان شبکه بسیار بالا و در حد شبکه‌های با سیم است.

شکل ۲-۲۰- نمودار مصرف انرژی بر حسب زمان پرینتر

Melec.ir